

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 50 (1817) 1984 GRUODIS-DECEMBER 11 • ŠV. KAZIMIERO METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Šimtmetinė srovė

Ir Kanados, ir JAV Lietuvių Bendruomenių kultūrinės srities vadovybės šių metų gruodį paskelbė spaudos mėnesių. Tuo siekiama atkreipti visuomenės dėmesį į lietuviškosios spaudos negalias — ne tik periodinės, bet ir neperiodinės, kuri taip pat turi savo problemas. Aišku, spaudos mėnuo tų visų problemų neišspręs, tačiau ši Bendruomenės iniciatyva vis dėlto bus naudinga ta prasme, kad atkreips visuomenės dėmesį į sritį, kuri pradama užmiršti ir paliekama viena su savo problemomis. Spauda, ypač periodinė, yra mūsų visuomeninio gyvenimo dalis, ir dėl to jos problemas turėtų rūpėti ne tik leidėjams, redaktoriams ir administratoriams, bet ir visai mūsų visuomenei. Be pastarosios dėmesio spauda iš viso negalėtų gyvuoti. Laikraštis spausdinamas ne vienai ar kitai grupei, ne keletui asmenų, o visai lietuviškajai visuomenei. Ir kol jis randa pakankamai dėmesio, tol gyvuoja. Kai tas dėmesys labai sumažėja, laikraščio amžius pasibaigia. Dėl to pagrindinė laikraščio egzistencijos sąlyga yra visuomenė, t.y. skaitytojai. Kai jie išnyksta, dingsta pagrindinė laikraščio atrama. Tada negelbsti jokios pastangos, jokie patobulinimai, jokie leidėjų ar redaktorių graudenimai.

ŠIANDIENĄ mūsų spauda yra pasiekusi kryžkelę, kurioje prasideda jos likimo sprendimas. Vyrėnioji karta vis spartesniais žingsniais iškeliauja į anapus, o vidurinioji ir jaunoji karta nėra jau taip labai ištroškusi lietuviško žodžio. Ji yra užgusi televizijos laikotarpį, kai spaudos vaidmuo iš viso yra sumažėjęs. Jai lietuviškas laikraštis nėra taip gyvybiškai reikalingas, kaip vyrėnįjiai kartai, kurios šaknis tebesiekia „Aušros“ sukeltą tautos atgimimą. Vyrėniesiems, augusiems Lietuvos atgimimo tradicijoje, laikraštis buvo gyvybinės srovės nešėjas. Tautos atgimime ir Lietuvos valstybės atstatyme lietuviškoji spauda atliko lemiamą vaidmenį. Ta pati spauda dabartinės tautos sutemoje turi atlikti panašų išlikimo vaidmenį. Jai nebereikia žadinti tautinės sąmonės, bet reikia ją išlaikyti didelio pavojaus akivaizdoje. Pavergtoje Lietuvoje ir spauda yra paversta. Tikslai jos pogrindžio spauda gali prisidėti prie tautinės bei valstybinės sąmonės išlaikymo ir stiprinimo, bet nežmoniška sunkios sąlygos sulauko jos pajėgumą. Tikslai išeivijos spauda, turėdama laisvą ranką, gali nekilnuodama tęsti šimtmetinę tautos gaivinimo srovę, kuri radijo bangomis pasiekia ir pavergtąją Lietuvą.

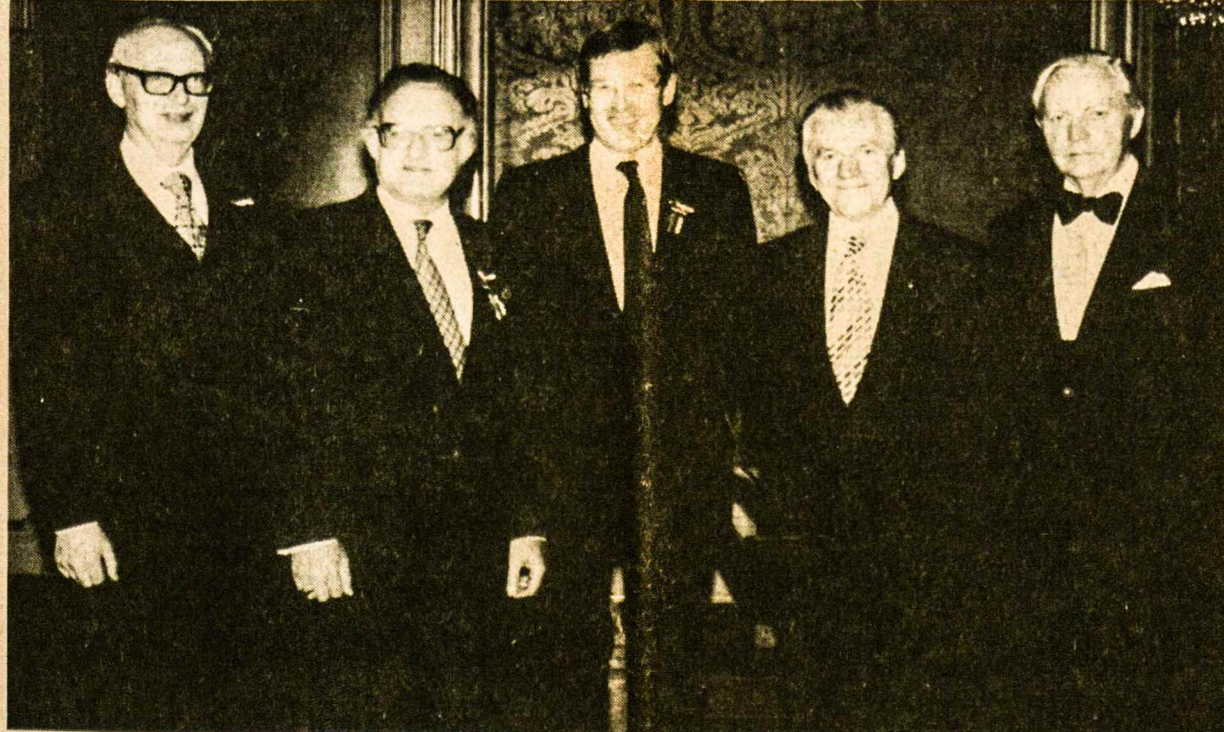
IŠEIVIJA tebėra tautos rezervuaras, kuriame glūdi moraliniai-dvasiniai ir materialiniai ištekliai. Tai reikšminga tautos atrama, kuri gali būti labai reikalinga ateityje, kaip tai jau parodė netolima praeitis. Bet išeivija šiuo metu yra toks rezervuaras, kuris nepasipildo naujais ateiviais iš Lietuvos, neskaitant retų išimčių. Savo išteklis jis turi atnaujinti iš vidaus savo pajėgumus. Bet tai nėra lengvas procesas. Medžiaginiai išeivijos turtai didėja, o moraliniai-dvasiniai mažėja. Svetimos įtakos veikia išeiviją visose kraštuose. Jaunoji karta vis labiau tolsta nuo lietuviškojo kamieno. Bandoma įvairiais būdais ją prilaikyti. Neužmirština, kad vienas svarbiųjų būdų yra lietuviškoji spauda. Svarbu įpratinti jaunimą prenumeruoti lietuvišką laikraštį, pirkti lietuviškas knygas. Tuo būdu jaunimas bus įvesdintas į lietuviškos visuomenės lobius ir rūpesčius, palengva įsijungs į šimtmetinę tautos srovę. Gerai, kad Lietuvių Bendruomenė skelbia spaudos mėnesį, bet paskelbimas liks negyva raide, jeigu Bendruomenės ir aplamai mūsų veiklos žmonės nesims konkrečios iniciatyvos apylinkėse ir neįjungs, ypač jaunosios kartos, į lietuviškosios spaudos skaitymą bei prenumeravimą. Nors dabartinė išeivijos spauda nėra visai tinkama priagaunčiai kartai, tačiau ir joje gali rasti daug sau naudingos medžiagos. Per ją vis dėlto gali įsijungti į bendrąją lietuvių tautos srovę.

KANADOS [VYKIAI]

Lėtos pašto paslaugos

Valdinė Kanados bendrovė, vadovaujama deficitą išpa-reigojusio išlyginti direktoriaus M. Warren, lig šiol pati pravedavo laiško pristatymo bandymus. M. Warrenas jau kelis kartus džiaugėsi paspartėjusiu laiško pristatymu adresatams didžiuliuose Kanados centruose. Kitokios nuomonės būdavo laikraščio skaitytojų, siunčiantys laiškus redakcijoms apie vis dar neįtikėtinai lėtas Kanados pašto paslaugas, atskleidžiantys konkrečią savo patirtį. Daug kam susidarė įspūdis, kad pačios bendrovės atliekami tyrimai tėra propagandinis darbas savo naudai. Abejonėms pašalininti Kanados pašto bendrovė dabar pasirašė sutartį su privačia „Cogem Inc.“ įstaiga Montrealyje. Vienerių metų laikotarpį ji kas mėnesį atliks tyrimus su 60.000 laiško, siųsdama juos į 30 Kanados miestų. „Cogem Inc.“ tyrimai paštui kainuos \$419.000, kuriuos anksčiau ar vėliau turės pa-

dengti pašto klientai, susilaukdami paslaugų pabranginimo. **Laiškų pristatymo tyrimai** neturi didesnių reikšmės, kai visiškai nepaliekiamas lieka kitos siuntos. Labiausiai nukentėję II klasei priklausantys laikraščiai, suskirstyti pagal adresatus ir sudėlioti į pašto maišus administracijoje. Jie ignoruojami, nes pagrindinis dėmesys tenka laiškam. Prie laikraščių prieinama tik tada, kai paštininkams lieka laiko. Prasidėjus Kalėdų sezonui, paštą dabar užplūdo laiško klasei priklausančios sveikinimo kortelės. Dabar net ir „Tėviškos žiburiams“, administracijos pristatytoms į paštą Toronte, jau kartais reikia net dviejų savaitių, kol jie pasiekia ten gyvenančius skaitytojus. O kaip su skaitytojais kituose Kanados ir JAV miestuose, užjūrio šalyse? Karin-gas paštininkų unijos vadovas J. C. Parrotas, lig šiol dar neturintis naujos sutarties dėl savo besaikio reikalavimų,

Tryliktojo Baltiečių vakaro Kanados parlamento rūmuose komitetas, suplanavęs šį renginį 1985 metų vasario 27 dieną. Iš kairės: KLB atstovas J. V. DANYŠ, senatorius dr. ST. HAIDASZ, finansų ministras, M. WILSON — abu parlamentinio globos komiteto pirmininkai, estų atstovas W. H. PENT, latvių atstovas E. PARUPS Ntr. M. Haidasz

Lenkai, rusai ir gudai apie lietuvius

1984 m. spalio mėn. Paryžiaus lenkų „Kultura“ žurnalo laidoje yra dviejų Lietuvą liečiančių knygų recenzijos: B. Armonienės „Palik ašaras Maskvoje“ ir Jarosław Marek Rymkiewicz „Lenkų pokalbiai 1983 metų vasarą“ (lenkų k.).

Č. Milašiaus recenzija

„Lenkų pokalbių“ recenzuoja Nobelio premijos laureatas Česlovas Milašius. Knygos autorius pasakoja apie atostogas, praleistas pietų Suvalkijoje prie Vygrų ežero, apie įvairių likimą, Suvalkų ir Seinų istorijas, Lietuvos legendas ir padavimus. Vyksiant kovoms tarp kryžiuočių ordino ir Lietuvos, Suvalkija buvo miškai apaugusi „niekieno žemė“ — dėl nuolatinių kryžiuočių puolimų niekas ten negalėjo gyventi. Kovoms pasibaigus, toje žemėje ėmė kurtis lietuviai. Apie pirmuosius ten įsikūrusius lietuvius buvo kalbama, kad jie gyvena miškuose „su vilkais“. Iš tų dviejų žodžių ir kilęs Suvalkų vardas.

vis dar svajoja apie streiką prieš Kalėdas. Grasinimui buvo skirta jo demonstracija prie centrinio pašto Toronte, parodyta televizijos. J. C. Parrotas šalininkai ten sudegino M. Warren iškamšą, dainavo dainą apie solidarumą, reikalavo, kad būtų patenkinti visi unijos reikalavimai.

Tokia taktika daromas aiškus spaudimas dar oficialiai ne-nutruktoms naujos sutarties deryboms: duokti, ko reikalaujam, arba streikuosim. Praėjusią vasarą didžiuliuose pašto siuntų paskirstymo Gate-way centre Mississaugoje žuvo elektrinio traktoriaus „Caterpillar M50“ vairuotojas P. Brannas, su tuo šakėmis sunkias siuntas pakeliančių traktorių nukritęs nuo platformos. Unija pradėjo kaltinti, kad traktoriai nepakankamai prižiūrimi, kad sugenda jų stabdžiai. Penkias dienas ši nelaimė tyrė prisiekusiųjų taryba. „Caterpillar M50“ atsiųstas specialistas nerado jokio gedimo nusivertusiame traktoriuje. Paašikėjo, kad traktorių vairuotojai dažnai su jais lenktyniauja, juos daužo į pastato stulpus. Skrodimą atlikęs gydytojas žuvusio vairuotojo kraujo sistemoje rado alkoholio ir marijuanos žymes. Jo spintelėje taigi buvo rasta marijuanos. Tyrimuose paašikėjo, kad tas vairuotojas kartą darban atėjo gir-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Legendų, gamtos aprašymų ir Lietuvos istorijos fone vyksta pokalbiai, kurių dalyviai svarsto Lenkijos dabarties ir galimas ateities problemas, moralinius bei religinius klausimus. Štai vieno pokalbio ištrauka, kurią cituoja recenzentas:

— „Jie (sovietai, J.B.) tikrai yra galingi ir atvirkščiai negu amerikiečiai, jokių moralinio pobūdžio skrupulų neturi ir neturės. Jiems nėra svarbu ką nors apsaugoti. Tai, aišku, didina jų galimybes laimėti. Taigi, kai jie pagaliau pajudės ir laimės, užims visą Europą, o paskui ir visą žemės rutulį. Tai kas tada bus? Ar Tamsta kada nors galvojai apie tokias žmonijos ateities perspektyvas?

— Taip, — nenoriai prisipažįsta ponas Morkus. — Galvojau, tada reikės melsti Dievą, kad sunaikintų visą šią planetą, nes paašikės, jog žmonija iš viso nėra verta egzistuoti.

— O jeigu tada paašikėtų, — tęsė toliau savo mintis ponas Steponas, — kad Dievo nėra? Arba jei paašikėtų, kad ši mūsų planeta Jam visai nerūpi? Ką tada mes veiksime, kaip gyvensime?

— Prašau manęs nevarginti, — maldauja ponas Morkus. — Duodu Tamstai garbės žodį, kad Dievas yra. Duodu taip pat Tamstai garbės žodį, kad slibinas viso pasaulio nesuės, kadangi greit jau sprogs. Jis jau dabar sprogs. Ar neužuodi Tamsta siero kvapo?

Suvalkija yra Milašiui artima, nes iš ten yra kilęs jo senelis Zigmantas Kunatas. Vygrų ežerą jis prieš 50 metų yra apėjęs pėsčias (30 km) per vieną dieną ir iirstėsis baidare.

Armonienės knyga

Barboros Armonienės knyga „Palik ašaras Maskvoje“ recenzuoja A. K. Jis rašo: „Vertingiausias šioje knygoje, mano manymu, dalykas yra autorės nuosirdumas, kuriame atsispindi nepalaužiamos moters ir lietuvių tautos charakterio savybės. Barboros Armonienės knyga rodo, kad nežūrint sunkumų, totalitinės valdžios spaudimui yra atsparūs. Atsidūrusi stovykloje, Barboros „nesugeba blogai dirbti“ — nuo pat gimimo ji yra įsitikinusi, kad dirbti reikia gerai. Bet argi ir stovykloje? Mokosi. Kai prireikė kovoti dėl gyvybės, ji ir jos lietuvių draugės „ima apgaudinėti“. Kai po dvidešimties metų Barborą parvyksta

Lietuvon, tuoj pastebi ką jos tėvynei atnešė sovietų valdžia: žmonės bijo patys savęs, vengia politinių kalbų ir daug blogiau dirba“.

Maskvos „veto“

Toje pačioje „Kultura“ žurnalo laidoje yra D. Morawskio straipsnis „Lietuva: Maskvos veto“. D. M. nagrinėja Maskvos draudimą Jonui-Pauliui II apsilankyti Vilniuje. Nebuvo leista apsilankyti Lietuvoje ir kardinolui Casaroliui, kuris yra pagrindinis Vatikano Rytų politikos diplomatas. Jis yra lankęsis Maskvoje, Rytų Berlyne, Prahoje, Sofijoje ir Kuboje. Apie jį Jonas-Paulius II yra pasakęs: „Tai žmogus, kuris žino kelius, vedančius į rytus“. Tačiau pasirodė, kad kard. Casaroli yra mieliau priimamas Maskvoje kaip diplomatas, tačiau nepageidaujamas Vilniuje kaip ganytojas. Kard. Casaroli tikisi, kad popiežius vis dėlto galės apsilankyti Vilniuje, kai bus minima Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis.

Štromo samprotavimai

Rusų žurnalo „Posev“ 1984 m. spalio mėn. laidoje yra Aleksandro Štromo straipsnis apie trintį tarp Raudonosios armijos ir komunistų partijos. Ta trintis privedusi prie pašalinimo iš pareigų maršalo Žukovo, apkaltinto „bonapartizmu“, ir maršalo Ogarkovo, kuris bandęs veikti ne pagal partijos „liniją“. Pagal straipsnio autorių, blogi santykiai tarp kariuomenės ir partijos gali priversti prie sovietų valdžios sugriuvimo.

Gudai apie Žumbakį

Niujorke leidžiamas gudų mėnesinis laikraštis „Biela-rus“ rašo apie Čikagos advokatą P. Žumbakio veiklą ryšium su OSI (Office of Special Investigations) karo nusikaltėlių pajieškom. Du KGB į Vakarų pasitraukę tarnautojai — prokuroras F. Neznansky ir latvis I. Lesinskis pareiškė, kad jie klastojo įrodymus prieš veiklesnius JAV-se gyvenančius Rytų Europos asmenis. „Biela-rus“ rašo, kad sovietai neleidžia liudininkams atvykti į JAV, nes jie gali pasitraukti į Vakarų, arba dar blogiau — pasakyti tiesą. Adv. P. Žumbakio suorganizuotos „Americans for Due Process“ memorandumus yra įteiktas visiems JAV kongreso nariams. „Biela-rus“ redakcija ragina rašyti adv. Žumbakio veiklą remiančius laiškus savo parlamentarams. J.B.

Pasaulio įvykiai

INDIJĄ, NESENAI PALAIDIJUSIĄ NUŽUDYTĄ PREMIJERĘ INDIRĄ GANDHI, ištiko kita skaudi nelaimė — nuodingų dujų išsiveržimas iš „Union Carbide“ gamyklos 700.000 gyventojų turinčiame Bopalo mieste. „Union Carbide“ bendrovė, kurios centras yra JAV, gamindavo chemikalus kovai prieš augalų kenke-jus. Suskystinti chemikalai buvo laikomi plieniniuose tankuose po žeme. Nakties metu juose prasidėjo reakcija, gaminanti dujas. Tuo metu gamykloje buvo tik du indiečiai, kurie, išgirdę pavojaus signalą, pabėgo, net nebendę tankus aplieti šaltu vandeniu, kuris būtų sumažinęs dujų sukeltą spaudimą. Iš sprogu-sių tankų išsiveržė 40 tonų suskystintų chemikalų, kurie nakties ore tapo baltu dujų debesiu, padengusiu 64 kv. km plotą. Nuo dujų jau mirė 2.500 neti-

kėtai užkluptų gyventojų. Apie 3.500 yra ligoninėse, 200.000 kosi dėl įkvėptų dujų. Daug kas dėl dujų neteko regėjimo ar jį gali prarasti ateityje, susilaukti kitų žmogaus organizmo pažeidimų. Policija suėmė penkis gamyklos pareigūnus indiečius, apkaltindama juos nepakankamu atsargumu. Buvo suimtas ir iš JAV atskridęs „Union Carbide“ bendrovės direktorius W. Andersonas, vėliau paleistas ir grąžintas atgal. Iš tikrųjų kalti yra ir Bopalo miesto vadovai, pavojingą gamyklą leidę pastatyti mieste, tirstai apgyvendintoje vietovėje. „Union Carbide“ bendrovės centras jau pasiūlė milijoną dolerių nukentėjusiems, pažadėjo pastatyti našlaičių namus tėvų netekusiems vaikams. Dvi Bopalo šeimos kreipėsi į JAV teismą, reikalaudamos iš „Union Carbide“ bendrovės \$15 milijonų visiems nukentėjusiems, kaltinamos jai nepakankamomis priemonėmis gyventojų saugumui užtikrinti.

Oro piratai

Žiauriausiais oro piratais tapo teroristai, pagrobę keleivinį Kuwaito lėktuvą, su 145 keleiviais ir 11 įgulos narių skridusį į Pakistaną. Lėktuvas buvo nukreiptas Iranan, nusileido Teherane. Teroristai pareikalavo, kad Kuwaitas paleistų iš kalėjimų apie 20 pernai bombas sprogdinusių mahometonų, priklausiusių šitų sektai, remiančiai ajatolą R. Chomeinio režimą Iran-e. Kai kurie keleiviai buvo paleisti, o kiti kankinami iš-tisą savaitę. Teroristų įtūz-mas daugiausia buvo nukreiptas prieš JAV ir Kuwaito piliečius. Du buvo nušauti, du viešai persauti ir sužeisti. Kiti buvo mušami, kankinami, vienam nupjautas nykštis ir išmestas pro lėktu-vo langelį. Terorą po ilgo del-simo užbaigė Irano saugumiečiai, kai įsisiautėję teroristai pareikalavo atsiųsti valyto-jus į lėktuvą. Apsirengę valyto-jais, jie lengvai susidorojo su staiga rankas pakėlusiais tero-ristais. Nuo 1970 m. buvo pa-grobta šimtai keleivinių lėktu-vų, bet tik triskart buvo nužu-dytas lėktuvas keleivis ar įgu-los narys.

Šiame numeryje:

Šimtmetinė srovė

Lietuviškoji spauda — gaivinanti tautos sąjau senovėje ir dabar

Lenkai, rusai ir gudai apie lietuvius

Mūsų kaimynų spauda stebi lietuvių gyvenimą

Sovietinis komisarų pas vyskupa

Komisaro Anilionio perspėjimai vyskupi Stepanavičiui

Bėgu iš miškų

Pergyvenimai tautietė, ilgai gyvenusi sovietiniame Sibire

Marksistų įtaka tikintiesiems

Keletas faktų iš neramių Pietų Amerikos kraštų

Judri ir 90 metų sulaukusi

Brazilijoje gyvenanti tautietė ir jos praicitės veikla

Ir mirštam . . . neradę šaltinį vandens

Redaktorių Vinca Kazoką išlydėjus į anapus horizonto

Poetė Juodvalkė Kanados sostinėje

Otavos lietuvių klausėsi jos poezijos ir įdomių komentarų

„Mind Against the Wall“

Kritiškos pastabos apie septynių autorių veikalą Lietuvos tema

Saugomai dailės kūriniai

Dailės institutas Čikagoje, pasiryžęs organizuoti apsaugą

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$19, pusmetinė — \$10, rėmėjo — \$25
(Amerikoje — JAV doleriais)

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuožūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$19.00 per year, \$10.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Sovietinis komisaras pas vyskupą

"LKB kronika" 64 nr. rašo apie religinių reikalų įgaliotinio Petro Anilionio apsilankymą pas vyskupą Julijoną Steponavičių Žagarėje ir pas Panevėžio vyskupijos valdytoją prel. K. Dulksnį

1984 m. rugpjūčio 24 d. į Žagarę pas J. E. vyskupą Julijoną Steponavičių atvyko RRT įgaliotinis Petras Anilionis ir prisistatė: "Atvykau kaip valdžios atstovas įspėti".

Įgaliotinis vyskupas J. STEPONAVIČIUI pateikė sekančius kaltinimus:

1. Vyskupas pasirašęs po pareiškimu dėl religinių susivienijimų nuostatų kartu su 500 kunigų.

2. Pasirašęs po Kauno arkivyskupijos kunigų pareiškimu dėl sumity kunigų — Alfonso SVARINSKO ir Sigito TAMKEVIČIAUS.

3. Vyskupas važinėjo į atlydus, jubiliejus ir laidotuves.

4. Meldėsi už valstybinius nusikaltėlius, pvz., neseniai Utenoje meldėsi 10-jų mirties metinių proga už nusikaltėlių kan. Petrą RAUDĄ. Kan. P. RAUDA — nereabilituotas! Pamokslo metu vyskupas pasakęs: "Praleisti metai lageryje auka ir meile Bažnyčiai atžymėti." Pamoksle dar paminėjo, jog mūsų tautoje šandien skiriasi 1/3 susituokusiųjų. Tai yra antitarybinis pasakymas.

5. Prieš kelis metus Telšiuose meldėsi už vyskupą P. RAMANAUSKĄ ir kitus tos vyskupijos mirusius vyskopus.

6. Pokalbiuose su kunigais jis raginęs kunigus: "Reikia katekizuoti vaikus", — t.y., skatinio nesilaikyti tarybinių skatymų.

7. Kišosi į Vilniaus arkivyskupijos reikalus. Išsiuntinėjo kurijoms raštą dėl Vilniaus arkivyskupijos kunigų tarybos ir konsultorių kolegijos sudarymo. Jis neturįs teisės kištis į arkivyskupijos reikalus. Valsitybė jo veiksmų nepripažįsta.

Sukurstė Panevėžio vyskupijos valdytoją prel. K. DULKSNIJ savarankiškai sudaryti kunigų tarybų ir konsultorių kolegiją. Čia vyskupas J. STEPONAVIČIUS priminė P. ANILIONIUI: "Jūs kišatės į Bažnyčios reikalus, pvz., reikalaujate į kunigų tarybas ir konsultorių kolegiją skirti tuos, kuriuos nurodote, o spaudoje, per televiziją ir radiją skelbiate, kad nesikišate į kanoninę ir liturginę Bažnyčios veiklą". Po tokių žodžių įgaliotinis, piktai pasišūrėjęs į vyskupą, tylėjo.

Išdrąsines įgaliotinis nepatirė vyskupui važiuoti į Vilnių, į šv. Kazimiero atlydų užbaigos pamaldas rugpjūčio 26 d. Ekscelencija į visa tai atsakė: "Nesijaučiu padaręs jokio nusikaltimo prieš civilinę valdžią. Į šv. Kazimiero iškilmes važiuosiu, nes, manau, taip bus geriau ir jums. Ką apie jus užsienis pasakys, jei sužinos, kad jūs tai draudžiate?" P. ANILIONIS nerimavo, kad vyskupas gali perduoti pokalbį į "Kroniką". J. E. vyskupas J. STEPONAVIČIUS į tai teatsakė: "Aš visiems papasakosiu, kad Jūs pas mane buvote ir už ką įspėjote."

1984 m. birželio 1 d. Religijų kultų įstaigos įgaliotinis Petras ANILIONIS į Panevėžio vyskupijos kuriją sukvietė visus minėtos vyskupijos dekanus. Suvažiavę dekanai rado kurijoje vyskupijos valdytojo prelato Kazimiero DULKSNIJO iškabintą pranešimą apie sudarytą vyskupijos kunigų tarybą ir konsultorių kolegiją. Atvykęs RRT įgaliotinis P. ANILIONIS labai pasipiktino tokiu pranešimu. Jis pareiškė: "Jai, ką kunigai išrinko (6 kunigus), aš nesikišu, bet

jokiu būdu nesutiksiu, kad be mano pritarimo būtų paskirti skiriamieji 6 kunigų tarybos nariai". P. ANILIONIS kategoriškai pareiškė, kad be jo aprobatos negaliojanti ir konsultorių kolegija. Iškabintame konsultorių kolegijos narių sąrašą ypatingą P. ANILIONIO pasipiktinimą sukėlė kanauninko Broniaus ANTANAIČIO, kun. Petro BALTUŠKOS ir kun. Jono BALČIŪNO pavardės. Įgaliotinis, nepaisant, kad sudaryta konsultorių kolegija jau buvo viešai prelato K. DULKSNIJO pranešimu paskelbta, įsakė minėtus jam nepatinkančius tris narius pakeisti kitais.

P. ANILIONIO gąsdinamas prelato K. DULKSNIYS nusileido. Tačiau 1984 m. rugpjūčio 6 d. prelato K. DULKSNIYS parašė raštą RRT įgaliotiniui P. ANILIONIUI, kuriame nurodė, jog kunigų tarybos ir konsultorių kolegijos pakeitimus padarė neįsigilinęs į kanonus ir įgaliotinio primygtinai reikalaujant, ir rašte (kaip teisingai išrinktą) nurodė nepakeistą kunigų tarybą ir konsultorių kolegiją. Rugpjūčio 14 d. prelato K. DULKSNIYS buvo iškvieistas į Vilnių pas P. ANILIONI, šis reikalavo, kad prelato K. DULKSNIYS atsiimtų rugpjūčio 6 d. raštą, mat, įgaliotinis nenori pripažinti pirmųjų kunigų tarybos ir konsultorių kolegijos skyrimų.

1984 m. rugsėjo 11 d. vyskupijos kurijoje buvo susirinkusi Panevėžio vyskupijos kunigų taryba. Prelatas K. DULKSNIYS supažindino susirinkusius su rugpjūčio 6 d. raštu, kuriame nurodyta, jog kunigų tarybą sudaro kunigai — Petras ADOMONIS, kan. Bronius ANTANAITIS, Petras BALTUŠKA, Petras KUZMICKAS, Juozas JANULIS, Antanas BALAIŠIS, kan. Petras ŽIUKELIS, kan. Jonas JUODELIS, dek. Jonas PRANEVIČIUS, dek. Klemensas GUTAUSKAS, Jonas BALČIŪNAS, Petras BUDRIŪNAS; konsultorių kolegiją — kan. Bronius ANTANAITIS, kan. Petras ŽIUKELIS, Petras ADOMONIS, Jonas BALČIŪNAS, Petras BALTUŠKA, kan. Jonas JUODELIS, Petras KUZMICKAS.

Birželio 1 d. P. ANILIONIS dekanams kalbėjo susinervinęs, ypač jį piktingo tai, kad dekanai ir net vyskupijos valdytojas prelato K. DULKSNIYS pasirašė po Panevėžio vyskupijos kunigų raštu tarybinei vyriausybei, protestuojant prieš kunigų Alfonso SVARINSKO ir Sigito TAMKEVIČIAUS suėmimą. Gąsdino, kad ateityje kiekvienas panašų raštą pasirašęs kunigas turės atskiru raštu paliudyti savo parašą saugumo įstaigai. P. ANILIONIS įrodinėjo sukvietusiems dekanams, kad kunigai A. SVARINSKAS ir S. TAMKEVIČIUS nuteisti teislingai. Įgaliotinio įsitikinimu, nuteistieji kunigai be reikalo piktingos ir kelė įvairias šių dienų negeroves, nes, jo žodžiais, ir seniau buvę negeriau. P. ANILIONIS savo kalboje rėmėsi senais prieškariniais žurnalais — skaitė iš jų įvairias žinutes apie vagystes ir žmogžudystes.

Kaip antitarybinės kun. A. SVARINSKO agitacijos pavyzdį įgaliotinis nurodė pamokslą, kurį kun. A. SVARINSKAS baigęs kvietimu: "Einame, broliai ir seserys, kurti naują Lietuvą..." "Naują: tai, aišku, ne tarybinę," — su sarkazmu pridūrė P. ANILIONIS.

Minint Lietuvos kariuomenės atsteigimo sukaktį 1984.XI.25 Toronto Lietuvių namuose. Pirmoje eilėje iš kairės: prof. R. VAŠTOKAS, kun. P. DILYS, kūrėjai-savaronėjai — ST. PACIŪNAS, ST. BANELIS, VL. KAZLAUSKAS, A. ZUBRYS ir gausi auditorija. Nuotr. St. Dabkaus

Bėgu iš miškų

Epizodas iš sunkiųjų mano dienų Sibire

Diena buvo graži, saulėta, tik labai šalta. Sniegas girgždėjo po mano kojomis, o duona gardžiai kvepėjo. Daug duonos — visas kepalas ir dar gabaliukas. Jaučiausi turtingas. Ėjau ir vis dar netikėju, kad palieku tuos nekenčiamus miškus visam laikui. Į Kortkeroso ligoninę, aišku, aš ir negalvoju gulti. Man svarbu tik iš čia išbėgti ir grįžti į Ustlochčimą pas Ramutį (savo sūnų).

Kad tik nepavargčiau, nes kelias tolimas.

Šiandien būtinai turiu nusikasti iki to miško kirtimo punkto, apie kurį kalbėjo vokiečiai. Susirasiu ten lietuvių virėją ir paprašysiu, kad mane priimtų pernaktoti. Jai lengviau su maistu, kaip kitiems. Ji man ir užvalgyti duos.

Po vidudienio priėjau didįjį kelią, kuris vedė į Kortkerosą. Buvau alkana, kaip vilkas. Atsipjoviau nemažą duonos gabalą, suvalgiau ir, apmalšinęsi alkį, žygiavau toliau.

Ėjau kairiuoju kelio pakraščiu labai neskubėdamas, vis pasižiūrėdamas į kairę, kad nepražiopsočiau kelio, vedančio į miško kirtimo punktą.

Kelias buvo tiesus, kaip įtemptas siūlas, kažkur toli susiliejęs ir viena taška. Iš abiejų kelio pusių tankūs miškai. Niekur nė gyvos dvasios. Buvome tik trise: kelias, miškas ir aš.

Rogių išvažinėta kelė priėjau temstant. Paėjus juo apie pusę valandos, pamaniau trobas. Darbininkai jau buvo grįžę iš darbo ir bėgiojo kaip skruzdės skruzdėlynė.

Patį pirmą sutikta žmogų paklausiau kur gyvena virėjas.

— A-a, Onutė, — pasakė vyriškis, kažkaip keistai ištardamas jos vardą.

— Nelietuvis, — pagalvoju.

Tas žmogus ranka parodė į vieną iš barakų.

Žinojau, kad dabar Onutės nėra namie, nes kaip tik buvo vakarienės metas. Tačiau vistiek į tą baraką nuėjau ir paklausiau, ar tikrai čia gyvena mano gera pažįstama Onutė. Sužinojau, kad taip, paprašiau ten esančios moteris, kad leistų baraką palaukti. Žinoma, leido. Kaip gi neleisi savam žmogui ir dar virėjos pažįstamam.

Ir šis barakas buvo viena patalpa. Seima nuo šeimos atsisakyti namie austais kilimais ir paklodėmis bei staltiesėmis. Dvi viryklos barako vidury. Gyveno tik lietuviai.

Kai vėl vakarą Onutė grįžo namo ir kai jai pasakiau iš kur ir kur einu (sakiau, kad esu siunčiama į ligoninę), ji mane nusivedė į savo "kambarelį" ir liepė jaustis kaip namie.

Onutė gyveno viena, nes neturėjo šeimos. Ji užleido man savo lovą. Aš tą naktį miegojau kaip karalienė. Svarbiausia, nusirengus. Kur tą naktį buvo mano globėja, nežinau.

Rytą Onutė pasiūlė man pernaktoti pas ją dar vieną naktį, pailsėti, nes, sakė, iki ligoninės nenusilinksi, ras kur nors pakely susalusių.

— Tik dieną niekur čia nevaikščiok. Gulėk ir ilsėkis. Aš tave kaip nors išmaitinsiu.

Onutė sakė tiesą — man reikėjo pailsėti. Gulėjau ir galvoju:

— Ir iš kur tokių gerų žmonių atsiranda? Ir būtinai tuo

metu, kai jiems atsidėkoti negali.

Prabuvusi tame miško kirtimo punkte dvi naktis ir vieną dieną gerokai pailsėjęs, išėjau. Ėjau visą dieną. Į pavakare priėjau kaimą. Beveik į kiekvieną trobą užėjau ir prašiusi, kad leistų pernaktoti. Jei kitur negalima, tai nors ant suolo. Deja, čia nebuvo Onutės, ir visi mane varė lauk. Sutemo.

Ėmiau žvalgytis kokios nors pasiūrės, sandėliuko ar tvartelio, kuriame galėčiau prātūnėti visą naktį. Bet kur tu Komijoje tokias patalpas rasi! Viskas vienoje troboje. Ką gi, slinksiu pirmyn ir naktį. Užvalgysiu duonos ir slinksiu.

Išėjus iš kaimo, atokiau nuo kitų trobų pamaciau dar vieną nedidelę trobelę. Reikia dar ir čia užteiti. Ir pasibel-džiau į duris.

Jas atidarė vidutinio amžiaus komė. Aš jai, kaip ir visur, pasakiau, kad esu darbininkė, siunčiama į Kortkeroso ligoninę ir pasiprašiau pernaktoti. Ji man atsakė:

— Dabar tiek visokių sukčių, melagių ir apgavikų. Visi moka nebūtas pasakas pasakoti. Iš kur aš galiu žinoti, kas jūs toks? Kad nors moteris būtų, tai gal ir priimčiau. O bernioką bijau priimti.

— Bet juk aš moteris! — susukau.

— Nemeluok, manai aš vyrų nuo moterų neatskiuriu. O kur tavo krūtinė?

— Aš labai liesa.

— Nusirišk skarą, — paliepė ji man. Nusirišau.

— Na, matai ir galva rodo, kad esi berniukas. Aš bijau tave įsileisti į trobą.

— Aš nusiskutau plaukus, kad švaresnis būtų.

Mačiau, kad komė man netiki. Išsigandau, kad ji gali manęs nepriimti nakvoti ir sakau:

— Bet juk vyrai nuo moterų dar ir kai kuo kitu skiriasi. Aš galiu įrodyti, kad esu moteris.

Dabar komė suabejojo. Kiek pagalvojęs, įsileido. Liepė gulti ant krosnies. Troboje buvo šilta. Prieš eidama gulti nusivilkau ne tik kailinukus, bet ir vatines kelnes.

Nusirengdama mačiau, kaip komė iš tolo vogčiomis apžiūrinėja mane. Rytą buvo labai mandagi ir gera. Net "šangiais" ir karšta arbata pavaišino (šangiai — paplotėliai iš milto iškepti krosnyje ir valgomu su lydytu sviestu).

Išlydėdama pro duris palinkėjo, kad laimingai pasiečiau ligoninę.

Audamasi rytą veltinukus, pastebėjau, kad kairės kojos veltinio padas labai suplonėjęs. Žinojau, kad eidama visada minu stipriau kairiąją koją, todėl nesistebėjau. Dabar tyčia minsiu stipriau dešiniąją, nutariau. Tačiau taip eiti buvo žymiai sunkiau. Vis tiekėjau taip, nes labai bijojau, kad neprakiurtų kairės kojos veltinis.

Po vidudienio apsiniaukė. Emė snigti. Tuo metu šalto sniego gabaliukas įlindo pro atsiradusį skylutę kairės kojos pado prie kulno. Mani mi lyg elektros srovė perbėgo. Jau prakiuro! Pasiutimas! Kaip aš dabar pareisiu namo? Ėmiau raminti save, kad gal kas važiuos ir pavežės, nors gerai žinojau, kad šiame krašte niekas nepasiūlo pavežė-

M. GARBAČAUSKIENĖ

ti. O gal kaip nors įsiprašysiu. Dabar reikia eiti pirmyn. Reikia judėti. Būtinai judėti.

Pravažiavo priešinga kryptimi pora sunkvežimių. Pralėkė pora arklių pakinkytos rogės Kortkeroso link. Kažkas labai skubėjo ir net nežvilgtelėjo į mano pakeltą ranką.

Skylė veltinio pado didėjo. Jutau, kad mano kairės kojos autai jau šlapi. Dar kiek pajėsiu ir pirštai ims šalti. Reikia eiti, reikia judėti. Gal pagaliau priesiu kokį nors kaimą. Gal kas padės.

Staiga dešinėje kelio pusėje pamaciau kažką juodą. Priėjau. Ogi sveikų sveikutėlaitė moteriška burka (siūtas iš medžiagos ir vatos šiltas apavas).

Ilgai negalvodama nusiaviau kiauuru padu veltinuką ir apsiaviau atrastąją burką (burkos tikdavo ant abiejų kojų). Suplyšusio veltinuko nenumėčiau į šalį. O jei atsirastų burkos savininkė?

Gal už puskilometro radau kitą tokią pat burką. Ir tą apsiaviau. Veltinukus sukščiau į maišelį. Gal kur nors reikės.

Netikiau stebuklams ir nesu fatalistė, bet eidama toliau sausomis kojomis galvoju, kad turbūt kažkas tvarko mūsų likimą. Dieve mano, kad tik toliau man taip sekėsi!

Tik temstant priėjau kaimą. Tame kaime manęs niekas nepriėmė nakvynei. Miegojau kolūkio kontoros koridoriuje ant suolo.

Mano apskaičiavimu, Kortkerosas buvo jau nelabai toli. Rytą suvalgiau paskutinę duonos plūtą ir vėl iškeliau.

Kojos tą dieną buvo ypatingai sunkios. Vos, vos judėjau pirmyn. Kad tik išlaikytčiau, kad tik nepristočiau. Kad taip kur nors galėčiau atsistoti ir užsnūsti. Gal pailsėjęs eiti būtų lengviau...

Tik kai atsimindavau sūnų, atkudavau ir paspartindavau žingsnį.

Vaziavo sunkvežimis, važiuvo pora arklių pakinkytos rogės Kortkeroso link. Kad kas nors ir mano iškelta ranką pažvelgęs būtų. Turbūt čia lengviau ant kelio atrasti pamestus karališkus šermuonėlių kailinius, negu sulaukti, kad kas pavežėtų.

Galų gale giria pasibaigė. Pamaciau Kortkerosą. Nejaugi aš taip arti Ramučio? Ką reiškia dvylika ar tryliką kilometrų, kai jau esi tiek nukuliniavęs.

Eidama Kortkeroso gatvę, bijojau susitikti kokį nors žmogų iš Ustlochčimo, kad per anksti nepasklistų gandas, jog jau grįžtu. Laimei, nieko nesutikau.

Buvau be galo alkana ir mirtinai pavargusi. Nutariau užsukti pas "savo komę" (taip vadinavom moterį, pas kurią keisdavom drabužius ir maisto produktus).

Ji mane sutiko gana maloniai. Tik neįskentė nepaklausius, iš kur aš tokia baisi grįžtu. Pasakiau, kad buvau išsiųsta dirbti į miškus. Dėl blogos sveikatos mane paleido namo. Ta moteriškė davė man užkąsti ir pasiūlė pernaktoti. Aš taip ilgejuos Ramučio, kad nakvoti nesutikau. Pasiitpinus ir kiek atsipūsus, užimečiau savo maišelį ant pečių ir, dar saulei nenusileidus, išėjau, taip man gerai žinomu keliu.

(Nukelta į 3-čią psl.)

PADĖKA

A. a. KAZIUI GALIAUSKUI mirus,

nuoširdžiai dėkojame Lietuvos kankinių parapijos klebonui kun. J. Staškevičiui ir kun. K. Kaknevičiui už paskutinį patarnavimą mirusiam bei maldas laidotuvių namuose, šventovėje ir palydėjimą į kapines. Dėkojame solistui V. Verikaičiui už giesmės šv. Mišių metu. Nuoširdus ačiū karsto nešėjams, visiems dalyvavusiems maldose laidotuvių namuose ir šventovėje, užprašiusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gėles, aukojusiems vėžio fondui ir spaudai, pareiškusiems užuojautas žodžiu, spaudoje bei raštu ir palydėjimą velionies į amžino poilsio vietą. Dėkojame visiems giminėms ir draugams, kurie iš toliau atvažiuo. Nuoširdus ačiū ponioms už pyragus ir maisto paruošimą.

Teatylgina Jums Dievas —

Žmona, duktė ir sūnus su šeimomis

A+ A

KAZIMIERUI ALSEIKAI

Australijoje mirus,

jo seserį DELFINĄ ZULONIENĘ nuoširdžiai užjaučiame —

A. Aperavičienė
O. L. Rimkevičiai

V. S. Aušrotai
A. V. Dailydė

S. A. Sakai

Pasirenkant laidotuvių namus

Brolių Brown laidotuvių namų
ROSS CRAIG KOPLYČIA
turi puikias patalpas pigiomis kainomis

- Patirtis laidojant katalikų apeigomis
- Erdvūs, patogūs lankymo kambariai
- Jaukūs salona su kava ir sausainiais
- Du erdvūs šešių durų "Cadillac" limuzinai, prienami kiekvienai šeimai
- Maldų kortelės anglų ir lietuvių kalbomis, apdengtos specialia apsaugine medžiaga
- Baldakimas apeigoms kapinėse šeimos bei draugų apsaugai nuo blogo oro
- Kėdės šeimos nariams sėdėti apeigų metu kapinėse
- Du policijos pareigūnų palydai į kapines kiekvienų laidotuvių
- Iš anksto sutartas bei iš dalies apmokėtas planas, nepakeliantis laidotuvių kainos
- Pervežimas į bet kurią užmiestinę vietovę
- Erdvi autoalkštės
- Patogi, centrinė vieta

Rinkdamiesi laidotuvių namus, palyginkite mūsų kainas bei teikiamas paslaugas

Ross Craig Chapel
Brown Bros. Funeral Homes
1357 Queen Street West (at Lansdowne) Toronto
K. Neil Webster, Mgr. Tel. (1-416) 532-4446

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.
Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

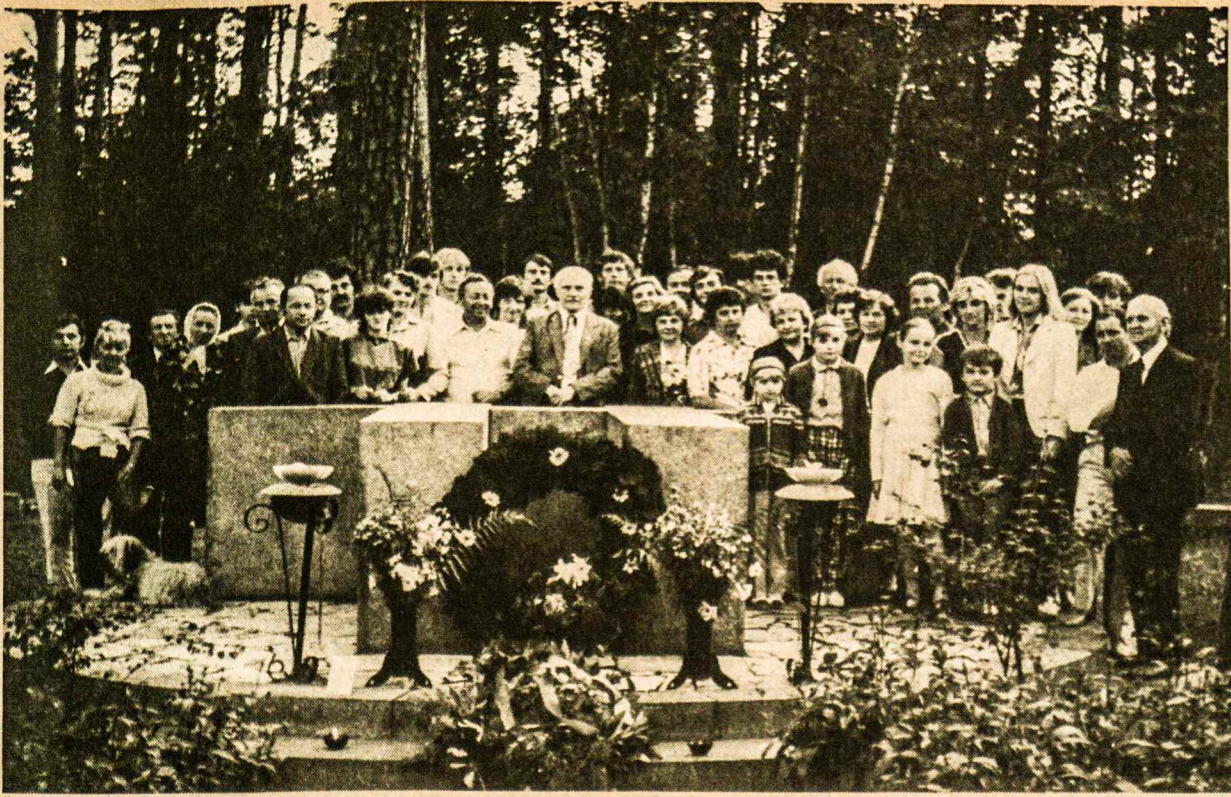
- Elektros reikmenys
- Televizijos aparatai
- Skalbiamosios mašinos
- Vaikų baldai
- Įvairūs kilimai
- Saldytuvai
- Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- Siuvamos mašinos
- Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Štetino ir apylinkės lietuviai, susirinkę prie Dariaus-Gireno paminklo 1984 m. liepos 15 d. sukakties iškilmei

Marksistų įtaka tikintiesiems

Keletas faktų iš tinkinčiųjų gyvenimo Pietų Amerikoje

VYTAUTAS A. DAMBRAVA

Peržvelgęs P. Amerikos dienraščius ir žurnalus, abstulbsti beskaitydamas apie pagarsėjusią "laisvinimo teologiją". Nikaragvoje matome "populiaros Bendrijos" pradus. Ta schizmatiškoji bendrija apvelka sociologiją teologijos apdaru, įieškodama vertybių marksistiniame socializme ir drauge tapdama aklu įrankiu komunistinei diktatūrai įsitvirtinti. Steigiamos "bendruomeninės bazės" katalikų tarpe. Nekalta forma jos ne retai ruošia agresyvius aktyvistus ne Kristui, o Kastrui. Dažnas projektas, kurį vykdo ar gina "populiarioji Bendrija", neturi ryšio nei su Dievu, nei religija, tačiau vykdomas religijos vardu. Šioji "pagarinta" versija buvo pakartotinai atmesta, kaip klaidinga, tačiau užsispyręs nepaklusnumas Šv. Sostui ir Katalikų Bendrijai tebesitęsia. Faktas, kad šis nepaklusnumas turi socialinius ir politinius motyvus, kad jį kursto ateistinis-marksistinis režimas — susidariusią padėtį daro dar labiau neraminančia.

Marksistinis Kristus

Prieš keletą metų klausiau kristologijos kursą San Salvadore, Tikėjimo formavimo centre. Kursas susidėjo iš trijų dalių: Kristus Evangelijose, Kristus Bendrijoje ir Kristus P. Amerikoje. Paskutinę kurso dalį dėstė El Salvadoro katalikų (geizutų) universitete studijavęs kunigas. Pirmiausia jis išdėstė "laisvinimo teologiją" ir neturto doktriną. Lyg pamėgdžiodamas JAV prezidentą Abraomą Linkolną, jis užsispyrusiai tvirtino, kad K. Bendrija yra įsteigta neturtinųjų, skirta neturtingiesiems ir neturtingiesiems ir priklausanti. Kunigas nė girdėti nenorėjo apie "neturtinguosius dvasioje", kaip juos vadina evangelistas Matas Naujame Testamente. Savo išvedžiojimuose jis iškrepė Kristaus sampratą, juokėsi iš katalikiškosios liturgijos, sakramentų.

Tasai kunigas palankiai vertino marksizmą, teigdamas, kad esmėje komunistai yra geresni krikščionys; katalikams būtų labiau pravartu skaityti Markso "Kapitalą" nei komunistams Šv. Raštą. Kartą jam buvo pateiktas klausimas: "Ar Kristus keltų šautuvą prieš bet kurį asmenį, kad ir nusikaltėlių?" Po ilgos pauzės jis atsakė: "Žudyti — ne". Tada vienas studentas garsiai pastebėjo: "Žiūrėkit, kiek mes šiandien laimėjome!"

Buvo nelengva išskentėti iki kurso pabaigos (ne vienas jau po poros paskaitų pabėgo). Tai dariau vieno kunigo prašomas — padėti naiviesiems kursantams atskirti tiesą nuo klaidos. Prisipažinsiu, jog aš nė nesapnavau, kad XX š. pabaigoje teks klausyti komunistinės indoktrinacijos, katalikiškame kristologijos seminare, suorganizuotame parapijos, pagarsėjusios savo pamaldumu į Šv. Sakramentą ir nekaltai pradėtąjį Mergelę Mariją. Šis "proletarų" kunigas kilęs iš pasiturinčios šeimos, visuomet pasirodydavo gražiai apvilkęs, su madingai kirpta ir apskusta barzdele, su žiedais ant rankų ir nauju automobiliu.

Kartą tasai kunigas prašė mano paslaugos. Naudodamasis proga, draugiškai paklausiau: "Kodėl jūs naudojate savo gabumus Katalikų Bendrijai griauti, o ne jai palaikyti ir stiprinti, kaip tai turėtų daryti kiekvienas kunigas?"

Jis kalbėjo atvirai: tikintieji parapijoje jį boikotuoja, arkivyskupas neleisdamas jam dėti kunigų seminarijoje, turis sunkumų ir kunigų tarpe. Sakėsi rimtai svarstąs, ar nevertėtų atsisakyti kunigybės. Aš jam nuosirdžiai patariau dėl jo paties gerovės šią skaudžią problemą greičiau išspręsti, kad K. Bendrija ir tikintieji daugiau nenukentėtų.

Nusiskundimai

Baigdamas kursą, kunigas pateikė plačią anketą, pilną tendencingų, provokuojančių klausimų (leading questions), iš kurių buvo aišku, kokio atsakymo jisai laukė.

Žinoma, netrukus kritiškų pastabų iš studentų tarpo. Vienas jų rašė: "Išklausęs šį kursą, esu visai susimaišęs dėl tariamo K. Bendrijos nusistatymo El Salvadore. Ši laikysena sudaro rimtą grėsmę pagrindinėms katalikybės dogmoms išlaikyti".

Švč. Sakramento naktinės adoracijos tarybos delegacija įteikė raštą parapijos klebonui šiuo klausimu. Ji pareiškė: "Jo užgaulūs išvedžiojimai nepaisėdavo prie katalikiškosios vienybės ugdymo; priešingai — jis bandė skaldyti klausytojus ir gal net mus pačius, kurie klausėme kursą, tik jau ne akiai primdami visa, kaip kompiuteriai, kurie užrašo žodžius, bet neužregistruoja pridengtų minčių, ironijos ir grimasų, nepagaudami tikrojo tikslo ir visų niuansų. Mūsų noras buvo kristologijos temą giliai apmąstyti, perprasti ir pasidaryti reikiamas išvadas. Būdami sąmoningi krikščionys, norėjome pilniau save formuoti, brandinti savo tikėjimą. Mus neramina ne vien krizė Katalikų Bendrijoje, bet ir kunigijos krizė, nekaltant jau apie krizę, kurią išgyvena Bendrija El Salvadore. Kursas, kuriame nebuvo vietos krikščioniškai meilei, patvirtino mūsų įtarimą, kad dėstytojas yra galbūt vienas tu, kuriam K. Bendrijos pagalba yra labiausiai reikalinga... Žinome, kad vyskupas nėra popiežiaus tarnas, tačiau visa tai galima dėti, nežeminant ir nepajuokiant popiežiaus, nuncijaus ar kito Bendrijos hierarcho".

Protestų banga privertė kuriją ištirti kunigo dėstymą šiame seminare, ir jis buvo pašalintas. Tiek kunigai kursas rėmusios parapijos, tiek ir tikintieji buvo viso to apstulbinti ir tik jį atleidus iš Centro, nepasitenkinimo audra pasibaigė. Žala tačiau buvo padaryta.

Pasivėntę kunigai

Visai kitokį epizodą man pasakojo vyresnio amžiaus Maryknoll vienuolis kunigas, amerikietis, klebonavęs labai neturtingoje parapijoje, skurdžiam San Salvadoro priemiestyje. Kartą jis man pasakė nebelankysias kurioje reguliariai šaukiamų konferencijų sielovados klausimams aptarti. Jo pasakojimu, agresyvūs susirinkimai tarnauja "populiariam progresyvizmui" skiepyti "Pueblės konferen-

jos nutarimų dvasioje". Kitas šių susirinkimų tikslas — pa juokti ir nutildyti "konservatorius" kunigus, kurie be ginčų priima II Vatikano santarybos nutarimus, pakludami Šv. Sostui, kurie neina į jokių kompromisus, liečiančius pašaukimo darbą ir kurie atsisaiko jungtis į vis didėjančią disidentų kunigų ir moterų vienuolių chorą. Pastarąjį sudaro daugiausia svetimšaliai. Ne vienas jų buvo priverstas nutraukti pašaukimo darbą savo kraštuose kaip tikslai dėl jų abejotinos vertės kunigiškos ar vienuoliškos aistros.

Minėto Maryknoll kunigo mažą parapijos šventovė buvo visuomet pilna, turėjo daug spalvingai aprengtų altoriaus patarnautojų, gerus lektorius, chorą, apie 150 vaikučių ir pauglių, reguliariai lankančių jo katekizmo pamokas. Dažnai jį matydavau kalbantį brevijorių. Jis buvo arkivyskupo pakviestas perimti kurijos administravimą, tačiau "progresyviųjų" dėka jis apsisprendė kuriją palikti ramybėje.

"Bendruomeninių bazių" aktyvistai iš kitų parapijų bandė veržtis į jo parapiją, tikrinti, kiek šis kunigas yra "nukrypęs nuo linijos". Kunigas atsakė esąs pilnai pajėgus susitvarkyti be jų pagalbos ir neįsileido.

Keistas skelbimas

Kairiųjų aktyvistų organizacija FAPU idėję apmokamą skelbimą į San Salvadoro dienraštį su sekančiu pareiškimu: "Mūsų krašte yra dvi Bendrijos: turtingųjų ir neturtingųjų. Turtingųjų Bendrijoje yra popiežiaus nuncijus, karinių pajėgų kapelionas, San Miguel vyskupas Alvarez, San Vicente vyskupas Aparicio, San Salvadoro vyskupas pagalbininkas Revelo ir kiti. Neturtingųjų Bendrijoje yra arkivyskupas Romero, vyskupas Rivera y Damas drauge su šimtais kunigų ir šiaip religingų asmenų. Niekas neturi abejoti, kad Katalikų Bendrija yra skilusi".

Dvasiškija ir tikintieji anapus Geležinės uždangos seka Kristų net ligi Jo Kalvarijos kryžiaus. Užtenka tik prisiminti mūsų šventąjį arkivyskupą Teofilij Matulionį. Ten tikintieji nekelia abejonių nei dėl K. Bendrijos mokykloje, nei Šv. Tėvo autoriteto; su meile ir paklusnumu jį seka pirmųjų krikščionių ir kankinių pėdomis.

Vadinamoji "populiarioji (neturtingųjų) Bendrija" neranda reikalo paklusti K. Bendrijos autoritetui, atmeta kentėjimą, tapdama kaskart agresyvesne. P. Amerikoje iškyla naujas kunigo modelis, suklaidintas blogai suprastos "išlaisvinimo teologijos".

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 638-3171, 663-9096

Pianino technikas A. BRICKUS

gali sutvarkyti jūsų turimus pianinus, pagelbėti juos perkant arba parduodant. Skambinti 762-6128 Toronte.

PRANEŠIMAS IŠ KANADOS SOSTINĖS

Rengiamasi XIII baltiečių vakarui

J. V. DANYS

1984. XI. 14 posėdžiavo Baltiečių vakaro parlamento rūmuose Otavoje globos komiteto nariai ir Baltiečių federacijos Kanadoje įgaliotiniai. Posėdyje dalyvavo senatoriai — R. Belisle, S. Haidasz, G. Molgat, J. Neiman, P. Yuzyk, parlamento nariai — finansų ministeris Michael Wilson, F. King, C. Speyer ir Baltiečių federacijos įgaliotiniai — J. V. Danys — lietuvių, E. Parups — latvių ir W. H. Pent — estų Bendruomenių.

Nutarta XIII-tą Baltiečių vakarą rengti 1985 m. vasario 27 d. Tuo pačiu metu bus susitikimas su užsienio reikalų ministerijos pareigūnais, konsulų pristatymas parlamentui ir senatui, vyks kitos programos, nes tam renginiui skiriamos dvi dienos.

Po rinkimų parlamentarų globos komiteto narių skaičius sumažėjo nuo 35 iki 24; vieni nekandidavo, kiti buvo neišrinkti. Daugiausia sumažėjo liberalų partijos atstovų. Dauguma iš prarastųjų buvo gerai susipažinę su baltiečių problemomis. Nutarta komitetą papildyti. Šiuo metu parlamentarų komiteto pirmininkas yra finansų ministeris Michael Wilson ir senatorius Stanley Haidasz.

Per dvyliką metų Baltiečių vakarai supažindino didelį skaičių parlamento atstovų ir senatorių su lietuvių ir kitų siekais. Pastaraisiais metais parlamente ir senate buvo padaromi specialūs pareiškimai Vasario 16 proga. Visi parlamentariai, dalyvaujantieji lietuvių, latvių ar estų renginiuose, visada savo kalbose paminė Baltiečių vakarus, kurių proga jie susipažino su baltiečių problemomis.

Iš tikrųjų Baltiečių vakarai yra Kanados Lietuvių Bendruomenės, kartu ir visų lietuvių, pats pagrindinis ir tikrai paveiklus ryšys su parlamentarais ir vyriausybe. Kanadoje KLB yra vienintelė, kuri atlieka reikšmingą darbą politinė-

je srityje. Paskiri asmenys, tariamai atstovaujantieji mūsų politinėm partijom, nieko regimo nėra padarę Kanados vyriausybės sferoje.

Tarptikybines santalkos skyrius

Toronte sėkmingai veikia neseniai įsteigta "Inter-Religious Task Force for Human Rights and Religious Freedom in the Soviet Union" (Tarptikybė santalka žmogaus teiseis ir religinei laisvei ginti Sovietų Sąjungoje). Organizacija nori išplėsti veiklą ir kituose Kanados miestuose. 1984. XI. 28 įvyko informacinis posėdis Otavoje "Chateau Laurier" patalpose, į kurį iš Toronto atvyko organizacijos pirmininkės Maureen Giroux ir Genya Intrator su panašios organizacijos JAV direktore vienuole sesele Ann Gillen iš Čikagos. Jos paaikšino organizacijos tikslus ir atliktus darbus. Posėdyje dalyvavo kviešti asmenys įvairių organizacijų ir tautybių: lietuvių (J. V. Danys), latvių, estų, ukrainiečių, žydų, katalikų, liuteronų ir anglikonų.

Pagrindinis organizacijos tikslas yra rinkti žinias apie religijos laisvės ir žmogaus teisių pažeidimą Sovietų Sąjungoje ir jos kontroliuojamose kraštuose, skleisti surinktą informaciją tarp kanadiečių, panaudojant spaudą, radiją, televiziją, laiškus, memorandumus, valdžios atstovų įtaigojimą. Didžiuliame Toronte "Sun" dienraštyje turi savo savaitinę skiltį, kurioje spausdina kalinių ir kanadiečių laiškus, komentarus, politinių kalinių adresus.

Otavos skyrius būtų svarbus kontaktams su valdžia palengvinti. Susirinkusieji pritarė ir išsirinko (ponias) Eve-Ann Shuwchuk (estė) ir A. Zyla (ukrainietė) pirmininkėmis pradėti organizaciniai darbai.

Ši organizacija yra atlikusi Toronte naudingų patarnavimų ir lietuviams. Turi gerus kontaktus su spauda.

GRUODIS — SPAUDOS MĖNUO

Minėdami spaudos atgavimą, gaivinkime knygnešių dvasią

Prieš 120 metų okupantai rusai uždraudė lietuvių tautai spaudą, o prieš 80 metų — spauda atgauta su daugelio metų leidėjų pasiryžimu, knygnešių drąsa, visos tautos pavojų nebojančia talka. Po 80 metų išsivijos spauda vėl kviečia lietuvių skaitytoją į talką be pavojų, patogią, kiekvienam įmanomą. Jos prašymus vėl prisimename.

1. Neuždarykime savo durų ir širdžių knygoms, žurnalams, laikraščiams — bent ties, kuriuos iki šiol priėmėme.
2. Pirkime spaudos leidinius dovanoms įvairiomis progomis.
3. Nutieskime spaudai kelius į jaunąsias šeimas.
4. Atsiminkime spaudos seseris — lietuviškąsias radijo programas. Be mūsų paramos jų taip reikšmingi balsai ir garsai turės nutilti.

Lietuvių Bendruomenės apylinkių valdybos, darbuotojai, mūsų lituanistinės mokyklos, organizacijos, šeimos prašomos prisiminti, kad be jų rankų, žodžių ir lėšų talkos išsivijos spauda nelaimės kovos su žudančia svetimta įtaka, kaip ji nebūtų laimėjusi kovos su caro užmačiom.

Šiuo skatinimu į savosios tautos išsivijos seseriškųjų Lietuvių Bendruomenės institucijų vardu sutartinai kreipiasi —

JAV LB kultūros taryba

Bookbinding Studio "SAMOGITIA"

meniškai įraš knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvius. Telefonas 625-2412. P. O. Box 1343, Postal Station "B" Mississauga, Ontario L4Y 4B6

LISABONA, FATIMA, MADRIDAS, JERUZALĖ, BETLIEJUS, NAZARETAS, GALILĖJA, ROMA, VATIKANAS

KELIONĖ Į ŠVENTĄJĄ ŽEMĘ

1985 m. gegužės 5 — gegužės 24

globojama Katalikų informacijos centro rengiama GIDEONO KELIONIŲ AGENTŪROS 923-7337

Kaina — \$3,495.00 (kanadiškais) padengia:

- Kelionę lėktuvu iš Toronto ir atgal
- Pervėžimus iš aerodromų į viešbučius ir atgal
- Kambarius geruose viešbučiuose ir maistą
- Įžymybių apžiūrėjimą bei išvykas. Angliškai kalbančių vadovų paslaugas. Aerodromų ir vizos mokesčius.

Labai įdomi kelionė su kunigu Tomu Dove

Smulkesnį informaciją gausite užpildę ir atsiuntę šią atkarpą: GIDEON TRAVEL AGENCY, 60 St. Clair Ave. East Toronto, Ont. M4T 1N5

Vardas, pavardė Tel.

Adresas

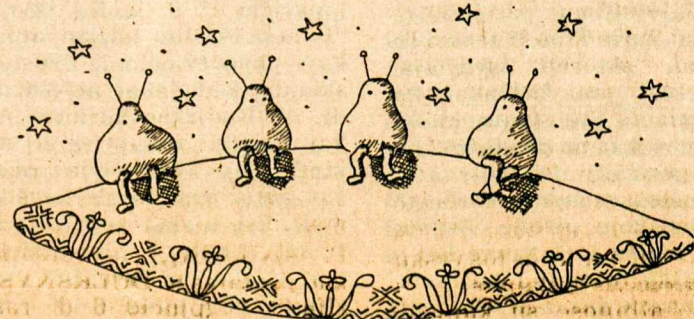
Ateina žiema, reikia numegzti šiltą šaliką

Nuotr. St. Dabkaus

"EGLUTĖ" yra vienintelis lietuviškas laikraštėlis vaikams laisvajame pasaulyje.

Tai gera dovana lietuviškai šeimai. Užsisakykite!

Prenumerata metams — \$10.00
I.C.C., Putnam, CT 06260

"EGLUTĖ" SKAITO VISI — MAŽI IR DIDELI!

Bėgu iš miškų

(Atkelta iš 2-ro psl.)

Nors ir labai stengiausi greitai eiti, bet mano kojos sparčiai nežengė. Suteimo, o aš vis dar ėjau. Galų gale išnirau iš miško. Žybsėjo blankios Ustlochčimo švieselės. Štai ir sargybinio bokštelis. Mano širdis emė smarkiau plakti. Tuojau pamatysiu Ramutį. Sugaudė Pezmako stovyklos sirena. Šešta valanda, pagalvojau.

Ne, turbūt man pasivaideino. Jokių švieselių nematyti. Ustlochčime niekas taip anksti gulti neina. Gal ne Ustlochčimas? Bet sargybinio bokštelis visai toks, kaip Ustlochčimo. Kokia aš žiopa! Paslydau ir nepajutau, kaip išsitiesiau. Kažkas su manim darosi.

Atsikėliau ir nuėjau trobelių link. Niekur languose nė menkiausios švieselės. Nė vieno žmogaus gatvėje. Jau turbūt vėlus vakaras ar ką. Bet juk Pezmako sireną ką tik aiškiai girdėjau. Ji visada šaukia šeštą valandą. Nieko nesuprantu.

Barakai tai mūsų. Priešus baraką su priestatėliais, ėjau į koridorių ir pasibeldžiau į Vaičiulių kambarelį duris.

Išgirdau Vaičiulienės balsą. — Kas ten taip vėlai, kai visi jau sugulę? — Savas, — atsakiau. — Kas savas? — Garbačauskienė. — Negali būti!

Kambarelėje subrazdėjo. Pro durų plyšį pamatčiau, kaip kažkas uždegė spinksulę. Po valandėlės Vaičiulienė atidarė duris. Ji į mane pažiūrėjo kaip į vaiduoklį ir sako: — Tikrai Garbačauskienė. Tai nenumirei, o mums sake, kad pakely negyvą rado. Matyt, vargšė Adelė numirė (tos moters pavardės nebeatsimenu). Ji skųsdavosi, kad turi silpną širdį. Adelė buvo ta moteris, kuri į mišką buvo išsiųsta viena savaitę anksčiau. Jos burkas

ir radau. Matyt, ją bevežant negyvą rogėmis burkos nuo jos kopų nukrito — pagalvojau ir pasakiau:

— Ne, nenumiriau. Grižtu iš miškų visam laikui. O kaip Ramutis?

— Aš čia, mamyte, atsiliepė pats Ramutis nuo narų, kur gulėjo drauge su savo globėja, ir puolė prie manęs.

— Matot, kaip aš jį gražiai prižiūrėjau, — pasigyrė moterėlė, kuriai buvau patikėjusi sūnų.

Iš tikrųjų Ramutis buvo švarus ir Ustlochčimo sąlygomis prižiūretas. Tik daug liešesnis. Matyt, su juo buvo dalijamasi maistu, kuris būdavo parnešamas iš darželio. Tiek to. Svarbu, kad jis gyvas. — Štai raktas nuo jūsų kambarelio, — tarė Vaičiulienė, paduodama man raktą. Pilsudskis iš Ustlochčimo jau išėjo (prieš man išeinant į mišką, kurį laiką mano kambarelėje gyveno Artūras Pilsudskis, 13-14 m. berniukas).

Kambarelėje buvo nežmoniškai šalta. Apgraučiomis susiradau spinksulę, kurioje, mano laime, buvo dar šiek tiek mazuoto. Paskui iš už plytos išsitraukiau kelis ten užkištus pagalius ir pasikūriau vorylę. Nuo tiek malkų iššalęs kambarys neprišilo, bet vis tiek buvo drąsiau atsigulti į lovą.

Rytą, dar man begulint lovoje, atėjo Petrauskienė. Ji atnešė mano peilį ir puoduką.

— Žmonės rado tuos daiktus netoli sargybinio bokštelio. Turbūt jūsų.

Po to su liūdna šypsena tarė: — Ar girta vakar buvai, Garbačauskiene, kad ten, kur rado tuos daiktus, sniegas išgulėtas...

Ir aš nesušalau! Juk tikrai ilgokai be sąmonės sniege išgulėjau. Galėjau ir nebesugrįžti. Išsigandau taip, lyg staugė būciau pamatęs, kad vaikštau ant peilio asmenų.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

PORNOGRAFIJOS SKLEIDĖJAI

Gintautas Stalnionis "Komjaunimo tiesos" 1984 m. spalio 9 d. laidoje skaitytojus supažindina su keturiais kauniečiais — Raimundu Gailiūnu, Juozu G. Ruzgu, Romualdu Prosevičiumi ir A. Anuska, susilaukusiais baudos už pornografinių filmų rodymą ir jų skleidimą. Jie turėjo įsigyti brangią vaizdajuosčių aparatūrą, daug į kasetes įrašytų filmų, už jų rodymą iš žiūrovų imdavo po 5 rublius. R. Gailiūnas nuteistas dvejiems metams laisvės atėmimo, konfiskuotos pas jį rastos 2.600 rb. santsupos. J. G. Ruzgas ir R. Prosevičius susilaukė piniginių baudos po 300 rb., A. Anuska — 200 rb. Iš jų visų atimta vaizdajuosčių aparatūra, į kasetes įrašyti filmai. R. Gailiūnas, 28 metų amžiaus vyras, dirba Kauno visuomeninio maitinimo susivienijimo "Santaka" bufetininku — sezoniniu alaus ir giros pardavėju. Pornografinius filmus jis ne tik rodydavo savo bute, bet ir už pinigą skolindavo kitiems, netgi pagamindavo ir pardavdavo kasečių kopijas. Vienas tų filmų seansas įvyko Kauno politechnikos instituto studentų bendrabutyje, kur net 200 žiūrovų sumokėjo po penkis rublius. Minimali kasetėse įrašyti filmai — "Juodųjų seserų paslaptis", "Pradėti turi kiekvieną", "Graikė smagurė", "Išimėjusi Melodija", "Tango ant čiužinio", "Nuoga iš Sadoso", "Karalius Dikas". Tą dieną, kai R. Gailiūno bute buvo daroma krata, iki vėlumo pas jįėjo žmonės, kai kurie netgi atnešdavo grąžinti kasetes.

AUKŠTESNIOJI KLASĖ

Juozas-Gerutis Ruzgas, pusamžis vyras, skulptorius, Lietuvos dailininkų sąjungos narys, turėjo kitokią klientūrą. Pornografinius filmus pas jį žūrėdavo kai kurie kiti ir teatro režisieriai, aktoriai, gydytojai, architektai, prekybininkai. Pasak Gintauto Stalnionio, niekas nesužino, kas po pornografinių filmų peržiūrą dėdavosi J. G. Ruzgo nuosavame name įrengtoje suomiškoje pirtyje. Esą tai turbūt ir liks J. G. Ruzgo bei jo bohemiško bičiulių paslaptis. Skulptoriaus dukra pradėjo studijuoti universitete. Jai, pirmosios Ruzgių dukrai, beveik tiek pat metų, kiek ir ketvirtajai Ruzgo žmonai. R. Prosevičius, 25 metų amžiaus, dirbantis aukštos kvalifikacijos frezuotoju Kauno radijo gamykloje, pornografiniais filmais aptarnaudavo nepilnamečius. Pas jį netgi buvo atvesta 10 nepilnamečių moksleivių iš J. Gruodžio aukštesniosios muzikos mokyklos. Jie jau ten rado apie 25 anksčiau atėjusius žiūrovus. Iš jų visų buvo paimta po penkrublių. A. Anuska dirba techniku Kauno botanikos sode. Savo karjerą pradėjo pas spekuliantus įsigyta vaizdajuosčių aparatūra, kurią su filmų kasetėmis už pinigų skolindavo kitiems. Mėnesinis A. Anuskos uždarbis — tik 102 rb., bet gyvena kaip karalius. G. Stalnionis pasakoja: "Vyktame į Lampėdžius. Romu-

vos gatvės 19-tas numeris. Namas? Atsipašau, norėjome pasakyti — pilis ant Nemuno kranto. Neperdedam. Trys aukštai mūro virš žemės, vienas — po žeme. Pagalbinis pastatas su garažu. Dirba du statybininkai... Esą tokios statybos už moįai kažkaip nesiderina su mėnesiniu 102 rb. atlyginimu. G. Stalnionis pornografijos skleidėjas pavadina sėlos skurdžiais, purvinos moralės žmonėmis. Jie betgi nebuvo vieniši, turėjo draugų ir pažįstamų. "Nuosprendis — dar ne visas, žodį turti turi darbo kolektyvai. O pornografinių filmų žiūrovai, dalyvavę teisme kaip liudininkai? Ar jie nebuvo pasyvūs to, kas vyko, pritarėjai?..."

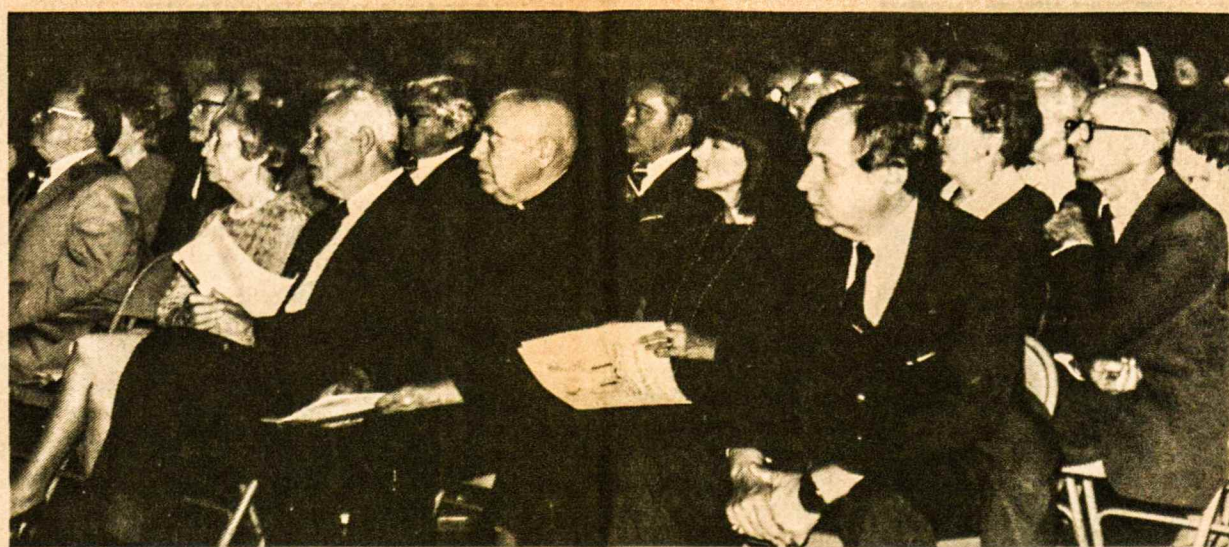
PAMINKLAS LENINUI

Paminklinio biusto Leninui Spalio revoliucijos 67-tųjų metų išvakarėse susilaukė Jonava. Jis buvo atidengtas lapkričio 5 d. Paminklo autoriai — skulptorius K. Bogdanas ir architektas H. Šmyla. Jame Leninas matomas tik iki juosmens, rankomis atsirėmęs į granito pjedestalą, lyg kalbantis iš platformos. Atidengimo iškilmėje kalbėjo vilniškės kompartijos centro komiteto sekr. L. Šepetys, II D. karo veteranas P. Kuliovas, vadovaujantis kelių taisyimo punktui, ir IV-sios vidurinės mokyklos moksleivė I. Bosaitė. Pastarieji du esą atstovavo Jonavos darbo žmonėms ir jaunimui. Jonava garsinama kaip komunistinė tvirtovė nepriklausomybės metais. Esą joje buvo šventčiamos komunistinės šventės, vyko darbininkų streikai, kurie "telkė juos ekonominei ir politinei kovai".

UŽMIRŠTAS KUDIRKA

"Komjaunimo tiesa" 1984 m. lapkričio 17 d. laidos skyriuje "Iš nepasakytų laisvų" atpašakuoja panevėžiečio J. Užsienio skundą, kad dabar neleidžiami dr. V. Kudirkos kūriniai. Vaikai dažnai yra priversti tenkintis tik vadovėlyje rastais šio autoriaus knygų pavadinimais. Esą niekur negalima gauti net "Lietuvos tilto atsiminimų". Atsakymą parūpino Lietuvos leidyklų, poligrafijos ir knygų prekybos reikalų komitetas. Teisinamas, kad "Šviesos" leidykla mokiniams leidžia lietuvių literatūros chrestomatijas. 1982 m. išėjusioje trečiojoje to chrestomatijos laidoje, skirtoje IX klasei, šalia pamokose nagrinėjamo dr. V. Kudirkos eilinių lietuvių kūrinių, mokiniai gali rasti ir "Lietuvos tilto atsiminimus". Tokias chrestomatijas turi bibliotekos, literatūros kabinetai. Toliau primenama, kad "Vaga" 1976 m. yra išleidusi "Versmės" serijon įjungtą poetinės dr. V. Kudirkos kūrybos rinktinę "Laisvos valandos". "Šviesos" leidykla į savo planus yra įtraukusi A. Vaitiekūnienės knygą apie dr. V. Kudirką. Atrodo, V. Užsienis taip ir nesulauks knygynuose paroduodamų dr. V. Kudirkos satyrų su "Lietuvos tilto atsiminimais".

V. Kst.

Klivlando lietuviai klausio torontiško "Volungės" choro koncerto Dievo Motinos parapijos salėje. Pirmoje eilėje iš kairės: K. J. Malskis, A. ir B. Gaidžiūnai, kun. A. Goldikovskis, G. ir R. Kudukiai. Nuotr. V. Bacevičius

HAMILTON ONT

VYSK. M. VALANČIAUS MOKYKLA ruošia Kalėdų eglutę vaikams gruodžio 23 d., 4 v.p.p. Jaunimo centre. Bus vaidinamas "Onutės sapnas", Alės Paskevičienės mokyklos mokiniams pritaikytas vaizdelis. Atvyks Kalėdų senelis iš Lietuvos ir apdovano visus vaikučius, įskaitant ir lietuviškos mokyklos nelankančius. Visi svečiai bus skaniai pavaišinti tėvų komiteto. Kviečiame visus dalyvauti.

"Gintarinų aidų" radijo valandėlėje CFMU, FM, gruodžio 16 d., 2 v.p.p., numatyta kalėdinė lietuviškos mokyklos mokinių programa. Kviečiame visus paklausti. V.S.

ATEITININKŲ BAZARO loterijos liko neatsiimti laimikiai — 64 nr. (geltonas) ir 0788084 nr. (mėlynas). Atsiimti pas D. Grajauskaitę, susitarus tel. 522-2698. Bazaras praėjo labai gražiai. Paįvairinimui turėjome B. Znotinienės piešinių ir fotografijų parodą ir M. Pusedrienes ypatingai gražias šiaudinukais papuoštą Kalėdų eglutę. Esame dėkingi visiems, kurie kuo nors prisidėjo, aukėjo didesnius ir mažesnius laimikius loterijai. Dėkojame visiems, kurie atsilankė ir mus parėmė. Ačiū labai!

Ateitininkai
A. a. JUOZUI KLEVIUI iškilavus iš šio pasaulio Lietuvoje, vietoje gėlių paukuko Tautos fondui \$25 Juozas Asmenavičius, reikšdamas užuojautą broliai Leonui ir žmonai Eugenijai Klevams.

Windsor, Ontario

PADEKA

Gerb. kun. K. Simaičiui ir visiems mieliems draugams windsoriskiams, prisiminusiems mane ligoje, tarusiems gerą žodį, atsiuntusiems dovanas ir geles, laukiantiems ir rūpinusiems mano reikalais, — nuširdžiai dėkoju.

Balys Balaišis

Sault Ste. Marie, Ont.

LANKĖSI KUNIGAS. Kadaise mus lankydavo a. a. kunigai Antanas ir Augustinas Sabai. Kadangi jie tragiškai žuvo ežere, dabar mus retkarčiais aplanko kunigai iš kitur. Lapkričio 25 d. mus aplankė kun. K. Kakevičius iš Toronto-Mississaugos. Jis čia vadovavo prieškalėdiniam susikaupimui, pasakė aktualų pamokslą, paliesdamas kai kurias dabarties aktualijas, įskaitant negimusį žudymą ir H. Morgentalio atvejį. Dalyvavo apie 40 asmenų.

Po pamaldų Blessed Sacrament šventovės salėje KLB Sault Ste. Marie apylinkės valdybos rūpėčiu buvo suorganizuota vakarėlis, kurioje mūsų tautiečiai turėjo progą susipažinti su svečiu kunigu. Jis pažadėjo mūsų nepamiršti ir dažniau atsilankyti.

"SAULT STAR" dienraštyje buvo įdėtos dviejų lietuvių nuotraukos — Juozo Poderio ir Lilijos Duobaitės. J. Poderys išstarnavo Ontario policijoje 20 metų. Be to, jis aktyviai dalyvauja Kolumbo vyčių veikloje kaip narių telkimo komisijos pirmininkas. Jo deka Kolumbo vyčių skaičius padidėjo 20%. Jo sūnus lanko šeštadieninę lietuvių mokyklą ir pasižymi sporte. — L. Duobaitė baigė aplinkos mokslų studijas Waterloo universitete ir apsigyveno Otavoje.

Korespondentas

Winnipeg, Manitoba

A. a. PETRAS BAGDONAS mirė 1984 m. lapkričio 12 d. "Misericordia" ligoninėje. Liko liūdinčiai žmona Mirta ir sūnus Edvardas su žmona Carol ir 2 vaikaičiai. Petras gimė 1912 m. Rygoje. Eida-

Ivedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

VLIKo būstinėje Vašingtone lapkričio 17 d. įvyko PLB ir VLIKo valdybų atstovų pasitarimas politinio darbo derinimo bei kitais abiejų organizacijų klausimais. PLB valdybai atstovavo vicepirm. Algimantas Gečys, VLIKo valdybai — vicepirm. inž. Liūtas Grinius. Pasitarime pasikeista informacija apie abiejų organizacijų planus politinėje srityje, palieanti tu ateities darbų koordinavimo bei tarpusavio bendradarbiavimo reikalus.

Prašomi atsiliepti asmenys, kurie Utenos "Saulės" gimnaziją pradėjo lankyti ne Utenoje, o Ribnikų vienkiemyje. Norima nustatyti gimnazijos veiklos pradžią. Atsiliepti prašo V. Liulevičius, 6540 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629, USA.

N. Pr. Marijos seselių vienuolijos remėjų saskrydyje Putname spalio 28 d. prisimintas a. a. kun. Stasys Yla, ilgiametis seselių kapelionas. Minėjimas pradėtas pamaldomis. Mišias koncelebravo kun. dr. V. Cukuras su prel. L. Balčiūnu ir kitais dviem kunigais. Velionies tekstu kompoz. Br. Budriūno sukurtas giesmės giedojas visi pamaldų dalyviai. Akademine dalis salėje pradėta kompoz. B. Markaičio, SJ, giesme "Gloria". Paskaitą apie kun. Stasio Ylos gyvenimą ir veiklą skaitė inž. A. Kuolas, ištraukęs iš velionies kūrybos — I. Žmuidzinienė. Tada buvo persikelta į vienuolyno kapinaites, kur kun. dr. V. Cukuras pašventino antkapinį paminklą, suprojektuotą architektu Jurgio Okunio. Minėjimo dalyviai aplankė kun. St. Ylos pastatytą Mindaugo pilaitę, skirtą jo krikšto priėmimo 700 metų sukakčiai. Su pilaitės statyba bei jos reikšme supažindino dr. J. Kraučius. Pilaitės vidų yra papuošę skulptoriai Aleksandra ir Vytautas Kašubos savo kūriniais.

Amerikos lietuvių tarybos suvažiavime Čikagoje naujai išrinkta ALTOs valdyba pareigoms pasiskirstė pirmajame posėdyje: pirm. T. Blinstrubas, po jų vidurnaktį atnašaujamos Bernielio Mišiomis, užbaigtos dvi dienas šventimomis Kalėdomis. Kalėdinė eglutė vaikams Londone, Lietuvių namuose, bus surengta 1985 m. sausio 5 d. Šiuo renginiu rūpinasi DBLS centro valdyba. Kviečiami visi vaikai su savo tėvais ir seneliais. Jų lauks Kalėdų senelis, trumpa programėlė.

Vokietija
Naujuosius mokslo metus Vasario 16 gimnazija pradėjo kultūrinį savo vienetų atnaujinimą. Arvydas Paltinas vėl suorganizavo mokinių chorą. Živilė Grodbergienė — tautinių šokių grupė. Pirmasis viešas pasirodymas įvyko 1984 m. rugsėjo 30 d. Hiutenfeldo savivaldybės namuose, ten surengtoje metinėje evangelikų parapijos šventėje ir Derliaus dienoje. Vokiečiai šiltai sutiko Vasario 16 gimnazijos chorą ir tautinių šokių grupę, pernai sudarytą mergaičių kvartetą. Jo sudėtis išliko nepakeitusi, nes gimnazijon po vasaros atostogų vėl grįžo M. Gaizauskaitė, D. Korintaitė, M. Motekaitytė ir E. Seidlerytė.

Australija

Australijos lietuvių fondas jau penktą kartą paskirs metinę premiją lietuviška veikla Australijoje pasižymėjusiam jaunuoliui ar jaunuolei iki 30 metų amžiaus. Siemietinė premija \$750 skiriama už 1983 m. veiklą. Kandidatus su jų veiklos aprašymais renka ALB apylinkių valdybos, juos turinčios perduoti vertintojų komisijai iki š. m. gruodžio 31 d. ALB krašto valdybos sudaryto vertintojų komisijon įjungė: B. Stašionis — Australijos lietuvių fondo atstovas, dr. B. Vingilis — ALB krašto valdybos vicepirmininkas ir J. Maksytis — valdybos narys kultūriniais reikalais. Kandidatais negali būti skelbiami jau anksčiau gavę šią premiją. Pageidaujama, kad paskirtoji premija būtų įteikta Vasario 16 minėjimo proga.

Idomią popietę Lietuvių klube spalio 28 d. surengė Sydnėjaus lietuvių pensininkai, kurių valdybą sudaro — pirm. O. Osinienė, sekr. M. Šidlauskienė ir įžd. S. Šaparienė. Popietės programą suorganizavo Vanda Zablockienė, paruošdama gyvą paveikslą "Lietuva praeityje ir Lietuva dabar". Scenos kairėje buvo aukuras su žilabarzdžiu vaidila, lieknomis vaidilutėmis, dešinėje dabartinė Lietuva vaidavo tautiniais drabužiais pasipuošusi moteris, galvą prisidengusi juodu šydu, rankoje

Sveikiname su Kalėdų šventėmis ir Naujais metais savo gimines, bičiulius bei pažįstamus visame pasaulyje išsiblaškiusius ir pavergtoje Lietuvoje gyvenančius. Linkime visiems linksmy švenčių ir laimingų 1985 metų. Lai Dievas teikia visiems geriausios sveikatos ir visokių gėrybių.

Užuot siuntę kalėdinius atvirukus, aukojame Tautos fondui, remiančiam Lietuvos laisvės kovą.

50 dol. — Pr. Z. Sakalai, St. S. Rakščiai, Pr. St. Ročiai, J. A. Asmenavičiai, St. Nijolė Senkai, L. N. Plūrai, Br. Al. Steponavičiai, J. Svilas, An. Fr. Povilauskai, J. E. Steibliai, J. V. Skaičiai — "Fifty Point" restorano savininkai, Vytautas, Antanina Januškos, Al. A. Patamsiai, dr. Br. V. Vidugiriai.

40 dol. — Br. O. Vengriai. 30 dol. — J. S. Bubniai, P. St. Kanopos, J. Lekutis, M. I. Repečkos, Z. A. Pulianauskai, J. B. Sadauskai, F. Al. Rimkai.

25 dol. — M. D. Jonikais, Marcijonas Juodis, V. Br. Morkūnai, J. Stefanija Domeikos iš Brandfordo, V. J. Svilai, J. R. Pleiniai, And. St. Petkevičiai, V. M. Leparskai, L. E. Klevai, Juozas Liaugminas ir sesuo, V. Br. Perkauskai, Ant. Marija Pusedriai.

20 dol. — V. Morkevičius, Vl. Saulis, P. O. Budvydžiai, K. H. Norkai, J. Fl. Bajoraičiai, G. O. Melnykai, A. Mingėla, Antanas, Stasė ir šeima Verbičkai, J. M. Tarvydai, J. P. Zubai, Ant. D. Kamaičiai, K. E. Gudinskai, Ant. M. Garkūnai, J. E. Mazulaičiai, Kl. Jurgelis, Z. Ad. Gedminai, K. St. Mileriai, J. St. Pyragiai, Vl. G. Stabingiai, Antanina Mikšienė, K. Mikšys, Al. Gertruda Repčiai, Alb. D. Jankūnai, A. B. Šilgaliai, Ant. St. Šukaičiai, Er. E. Lengnikai, Juozas Stonkus, Ant. O. Jusiai, J. J. Stanaičiai, J. Al. Adomaičiai, Stasė Labuckienė ir sūnus, P. Žulys, Pr. Kažemėkas ir šeima.

15 dol. — B. R. Pakalniškiai, A. Deksnienė, Br. G. Grajauskai, A. G. Vinerskai, Ig. Varnas, Antanas Muliuolis.

10 dol. — Pr. Vitienė, Ant. Prunskus ir šeima, Alf. Al. Eršticaičiai, Ad. O. Godeliai ir šeima, D. Stukai ir šeima, P. St. Eismantai, V. A. Kėžinaičiai, P. T. Kareckai, St. G. Karalėnai, St. Elvikienė, Br. Ema Milašiai, K. M. Kvedarai, Kostas, Liucija Meškauskai, Petras ir Pranė Lukošiai, Petras ir Irena Girmiai, L. M. Borusai, Kazys, Elga ir Jūratė Baronai (V. Vokietija), J. O. Deveikiai, P. Em. Brasai, J. L. Toliai, J. K. Blekaičiai, R. Sakalas, Stefanija Kalvaitienė, Pr. T. Enskaičiai, J. V. Raguckai, Ant. J. Gedrimai.

5 dol. — P. E. Gužai, Al. V. Apanavičių šeima.

Tautos fondo atstovybė taip pat sveikina visus aukotojus su Kalėdų šventėmis, linki 1985 metais visiems geriausios sveikatos, šviesios ateities, džiaugsmo ir gausios Dievo palaimos.

Tautos fondo atstovybė Hamiltone

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 21 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 6%
santapus 8%
kasdienes palūkanas
už santapus 7 1/2%
term. indėlius 1 m. 11%
term. indėlius 3 m. 11 1/2%
reg. pensijų fondo 9 1/2%
90 dienų indėlius 10%
(minimum \$5.000)

IMAME UŽ:
neklint. turto pask. 11 1/4%
asmenines paskolas 13%
nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
nemokama narių gyvybės drauda pagal santapų dydį iki \$2.000.
nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$10.000.

AUDRA Travel

Kviečia keliauti kartu!!!

1985 metų

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Išvyksta	Grįžta
Balandžio 3	Balandžio 21
Gegužės 8	Gegužės 22
Gegužės 24	Birželio 2 arba birželio 9
Birželio 24	Liepos 10
Liepos 12	Rugpos 29 (Dainų šventė)
Rugpjūčio 12	Rugpjūčio 28
Rugsėjo 3	Rugsėjo 11 ar 17
Spalio 4	Spalio 20
Gruodžio 20	Sausio 5

Kelionės į kitas pasaulio šalis

AUSTRALIJA - gruodžio 19 - sausio 11

BRAZILIJĄ, ARGENTINĄ - datos bus skelbiamos

Mūsų įstaigoje

- Sutvarkomi dokumentai iškvietimams.
- Tarpininkaujama suteikiant giminams Lietuvoje labai naudingą finansinę paramą nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei tvarkant palikimus.
- Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnes informacijas teikia
AUDRONĖ arba JURATĖ adresu:
1576 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4
(Priešais Lietuvių namus)
Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060
Telex 06-986766 TOR
Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872

ADRIANA KARKAITĖ skaito Šatrijos Raganos kūrinių "Vilniaus įkūrimas" Vilniaus dienoje, kuri buvo surengta Toronte gyvenančių vilniečių Lietuvių namuose
Nuotr. St. Dabkauskas

Ir mirštam... neradę šaltinį vandens

Su "Mūsų pastogės" redaktoriumi Vincu Kazoku atsisveikinant

B. STRAUKAS

Ir taip praeiname gyvenimą jo nepažinę,

Gyvenę viltimi dar kada nors gyvent,

Ir mirštam lyg ištroškę tyrų beduainai,

Neradę šaltinį trykštančio vandens.

V. KAZOKAS

Australijos lietuvių kolonijose žaibo greitumu pasisklidžio žinia, kad Sydnejuje staiga mirė ilgametis Bendruomenės laikraščio "Mūsų pastogė" redaktorius Vincas Kazokas, kuris trečdali savo gyvenimo pašventė savajai bendruomenei, per 20 metų laikrodžio tikslumu paruošdamas skaitytojams naują laikraščio numerį.

V. Kazokas gimė 1919. I. 15 Mečiūnų k., Kapčiamiesčio vls., Seinų aps. Mokėsi Lazdijų gimnazijoje, studijavo Pedagoginiame Vilniaus institute ir VD universitete. Anksčiau jo jaunystėje reikėsi poetinėje kūryboje. Savo eilėraščių spausdino įvairiuose žurnaluose ir laikraščiuose ("Ateityje", "Studentų žodyje", "Aiduose", "Darbininke" ir kt.). Išleido savo poezijos rinkinį "Sapnų pėdomis". Dalyvavo su savo kūryba "Tremties metuose", "Lietuvių poezijos antologijoje". Į lietuvių kalbą išvertė A. Koestlerio "Nulis ir begalybė", A. Gide "Sūnus palaidūnas", F. Dostojevskio "Didysis inkvizitorius", F. Timmermano "Kaimietiškoji psalmė".

Išsikūręs Sydnejuje ir apsiėmęs redaguoti "Mūsų pastogę", V. Kazokas visą savo energiją pasuko į žurnalistiką. Su eilėrašciais jau gana retokai besipirodydavo "Mūsų pastogėje", literatūros vakaruose Sydnejuje ir Lietuvių Dienose.

Jo poezija nuosirdi, paprasta, perpinta ilgios ir žavesios aplinkine gamta. Tačiau išeiškos gyvenimo lūžiai nebesudarė palankių sąlygų jo poetinei kūrybai. Kelias savaites prieš mirtį Vincas gal ir su tam tikra doze rezignacijos, savo laiške rašė: "Gal bus atėjęs laikas galvoti ir apie daktarus, ir savo sveikatą. Bet aš mažiausiai tuo domiuosi: kaip žurnalistas skaitau atidavęs savo duoklę, o kaip poetas seniai nusizdęs. Dirbau nesidairydamas į šalis ka kiti daro, neatsižvelgdamas į savo asmeniškus polinkius. Dirbau bendruomenei ir savajai tautai. Todėl bet koku atveju gailėtis už praeitį nėra prasmės". Kitu atveju vėl rašė, kad energija senka ir darosi vis sunkiau atlikti kasdieninius darbus. Sarkastiškai užbaigė: "Matyt, artėja Brisiaus galas".

Tačiau ir po šių pesimizmo dvelkiančių užuominų Vincas kantriai ėjo redaktoriaus pareigas, anksčiau redakcinės komisijos, o vėliau leidėjų vis cenzūruojamas bei tikrinamas. Ir vis dėlto nenustojo rūpintis "Mūsų pastogės" ateitimi, jos darbininkų bei techniškių priemonių tinkamumu.

Iš tiesų nelengvas buvo bendruomenės laikraščio re-

daktoriaus darbas. Kiekvienas jautėsi turįs teisę pareikšti savo nuomonę "Mūsų pastogėje". O tų nuomonių, dažnai viena kitai prieštarigų, niekuomet netrūko. Redaktorius turėjo visą šią medžiagą persijoti ir atrinkti, kad rašančio, skaitytojų ir leidėjų interesai bei jausmai nebūtų pažeisti. Tačiau kai kuriais klausimais redaktorių buvo neuolaidus ir nepalankias, būtent tais atvejais kai būdavo paliečiami mūsų tautinės kultūros ir lietuvių kalbos likimo klausimai. Jis buvo įsitikinęs, kad kas lietuviškai nėsneka, tas lietuviškai ir negalvoja. Kas lietuviškai negalvoja, tas nebėra lietuvis. Bandymai įvesti anglų kalbos skyrelius spaudoje ar radio programose atsimušdavo į Kazoko užtvaras. Girdi, kam skubinti nu-lietuviėjimo procesą? Jis anksčiau ar vėliau vistiek ateis.

Buvo kadaise bandoma Bendruomenei teiktiartinį atspalvį. Kazokas buvo nuomonės, kad politikavimą reikia išmesti iš mūsų tarpusavio santykių, nes tai virsta priemonėmis nustatyti brolių prieš brolių.

Savo autobiografinėje apybraidoje V. Kazokas rašė: "Žmogaus gyvenime yra tik du dalykai svarbūs: kaip gyvenai ir ką padarei. Juose telpa visas žmogus, per juos pasireiškia ir žmogiškasis asmuo".

V. Kazokas buvo Australijos lietuviams ne vien poetas, rašytojas, visuomenininkas ir žurnalistas, bet ir tartum savos rūšies tautinė institucija, per 35 metus pozityviai veikusi visą mūsų tautinį ir kultūrinį gyvenimą. Bet ypatingai šis poveikis buvo ryškus per pastaruosius 20 metų, kai jis redagavo "Mūsų pastogę". Nė vienas svarbesnis išsivijęs gyvenimo įvykis nepaslydo jo nepastebėtas ar nepakomentuotas. Kazokas gebėjo nuosirdžiai džiaugtis visais, nors ir kukliais, mūsų laimėjimais, bet nevengė pareikšti savo nuomonės, kai manė, kad kas nors galėjo būti geriau padaryta.

Vertinant V. Kazoko veiklą, tenka pripažinti, kad gal tikrasis jo pašaukimas ir buvo žurnalistika. Ypatingai dėmesio verti ir brandūs buvo "Mūsų pastogėje" jo parašyti vedamieji su inicialais "vk". Juose atsispindėjo visos mūsų bendruomeninis gyvenimas, visuomet rūpestingai pasvertas ir kultūringai pateiktas. Tų vedamųjų mintys dažnai būdavo perspausdinamos Amerikos lietuvių laikraščiuose.

Su V. Kazoko mirtimi netekome vieno iškiliųjų mūsų žurnalistų, giliai supratusių moralinę savosios profesijos atsakomybę. Jūs skaudesnis šis nuostolis, nes beveik nėra vilties prisilauginti pakaitalo iš jaunosios kartos. Todėl V. Kazoko išsklaidymas negausiai Australijos lietuvių bendruomenei bus ilgai ir skaudžiai jaučiamas.

Neužmiršom nė po 10 metų

A.a. Jono Bleizgio mirties dešimtmetį prisimenant

Gimė Jonas 1916 m. gražioj Dzūkijoj. Turbūt savo karin-gųjų protėvių kraujo šaukiama pasirinko kario tarnybą: kavalerijos dragūnų pulke ėjo viršilos pareigas.

Istorijos ratui taip netikėtai ir nepalankiai pasisukus ir raudonajam tvanui iš rytų užplūstant gimtinę, reikėjo pasirinkti pabėgėlio dalią, pasitraukiant su šeima į vakarus.

Tremtyje, gerų draugų padedamas, turėjo progos pastoviau įsikurti Toronte — didžiausiame lietuvių telkinyje Kanadoje.

Savo ištikimosios ir apskurios žmonelės padedamas, sėkmingai tvarkėsi, kartu įsitraukdamas į labai aktyvią lietuvišką veiklą bendruomenėje, lietuviškuose fonduose bei parapijiniame gyvenime. Buvo pilnas optimizmo, nuolat pasipuošęs skaidriu šypsniu.

Dešimtmečio slinktyje labai pasigedome Jono, kai mėginome užkaišioti spragas lietuviškame organizaciniame gyvenime, juo labiau pastaraisiais metais, kai besisukęs gyvenimo ratas pradėjo be gailėsčio retinti mūsų gretas.

Gerokai per anksti nutrūko Jono gyvenimo siūlas — vos 58 metų sulaukus. Net nespėjo savo dar labai jaunų mylimų vaikų išmokyti. O turėjo jis labai gražų tenoriuką ir kartais labai

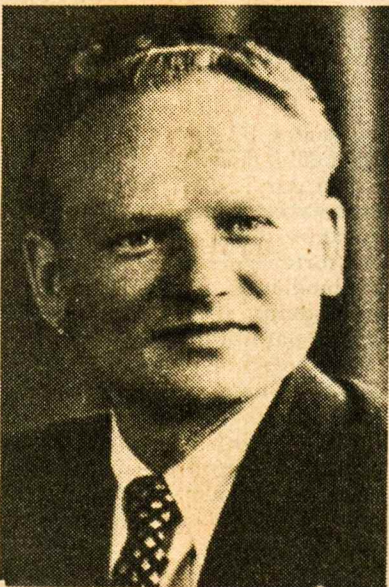
mėgo jį parodyti liaudies dainelių pynėmis.

Per anksti ir savo mylimą žmonelę įvilko į gedulo apdara ir paliko ją ilgame, liūdname ilgesyje ir vienvatėje.

Betgi, žvelgdami religiniu požiūriu, guodžiamės taip sparciai artėjančiu pasimatymu...

A.a. Jono Bleizgio mirties dešimtmetį prisimenant, jo ištikimoji žmona kviečia visus artimuosius ir draugus bendrai maldai. Šv. Mišios ta intencija užprašytos Toronte Prisikėlimo parapijos šventovėje š. m. gruodžio 26 d., 11 v.r.

P. Augaitis

A. a. JONAS BLEIZGYS, miręs Toronte prieš dešimt metų

Iš tėviškės laiškų

Miela sesule, gavau tavo laišką ir kelis paketėlius. Viskas labai tinka ir ačiū labai labai, bet tu nežiūrėk taip labai kitų, bet ir savęs, juk to visko negauni už dyką.

Dovanok, kad taip ilgai neparašiau. Pas mus didelė darbymetė. Anūkas jau eina į mokyklą už 5 kilometrų ir bulvių kasimas. Jei ne dukros Nidos pagalba, tai bulvės būtų likę neukastos. Anukėlį pradžioje vežiojo marti į mokyklą — abu važiuodavo, o jau dabar vienas nuvažiuoja ir parvažiuoja, tik reikia prie jo sėdėti ir padėti pamokas ruošti. Nežinau, ar jis tingi, ar tokis negabus, o gal iš tų mokyklinių nervų, važinėjimo autobusu — vis tik toloka vaikui. O man su nenuoramu Valyte reikia tvarkytis. Nors ir daryk nežinia ką, tokis man Vargas. Ką tik ji pasiekė, tą išvers, tą nutraukė, o broliuko knygas vis plėšyt griebia. Tokis jau jos amželis, antrus metukus pradėjus.

Klausėi, ar stovi tos mūsų liepos buvusiam skiedryno-malkinės kampe prie gatvės, kur buvo mūsų senoji sodyba kaimė. Tai viskas stovi, kaip buvo, ir liepos, ir pakelėj jau labai užaugę beržai — visi medžiai stovi, kokie buvo. Iš jų pažintum mūsų kaimą. Tik kur mamytės nauja sodyba buvo, tai patėvio brolis perėmęs, kaip žinai, padarė, kaip jis norėjo, išjoję medžius. Nuo plento, kai įėjini mūsų kelian, pirmiau buvo lyguma, kur gretimas kaimas anuomet griukis sėdavo, nes ten mėsėknė žemė. Visiem duonos užtekdavo, dar ir pardavimui likdavo, kai po griukių, po lubinų se-

jos, pasėdavo rugius, o dabar miškas, vien miškas, grybai ir šernai. O prisiartinus netoli mūsų kaimo aglaicino, kaip vadinom, Panaros ežero, tai vienoj ežero pusėj ir kitoj poilsiautojų namai. Jau netrukus bus kaip miestas mūsų mielas kaimas, jau apie dvidešimt vasarnamių yra.

Nedaviau dar a.a. Jono vaikams to jo laiško kopijos, gal kada vėliau. Žinai, jų tėvo raštas — bus labai graudu gal, o gal miela. Jie visi gerai gyvena, tik vidutinė dukra po tėvo mirties netrukus išprotėjo. Girdėt jau dabar geriau. Jie patys nieko niekam nesako, tik iš, toliemsnių teko nugirsti, kad ji, buvę išsikyrus su vyru, turėjo meilųjų ir tas jos nemė ant galo, tada jau šaukėsi vyro, norėjo sugrįžti, bet tas jau jos nepriėmė, pas ją negrįžo, jau pats su kita gyvena. Tai jos nervai ir neatlaikė. Yra du vaikai, vienas jau penkiolikos ir tas jos ne labai klausė ir ją kaltino, kad per ją tėvo neteko.

Jono namai dabar tebėra tušti, niekas negyvena. Mūsų mamytės namuose gyvenanti patėvio brolio šeima prižiūri tuščius Jono namus. Labai man jo vis gaila, iki šiol negaliu užmiršti. Kad lengviau būtų vaikščioti, tai nueitau pažūrėt, gal man jis pasivaidentų. Už šito didelio gailėsio ir savo mieliausį apmįšau kiek, prieš penkiolika metų netektą dar tokią nesenatą tada. Man atrodė, kad Jonas kaip koks šimtametis ažuolas turi stovėti vidury mūsų kaimo. Labai labai jo gaila.

Viso geriausio, sudiev. Evalina.

Mieli skaitytojai,

Kalgario Lietuvių Bendruomenės valdyba kviečia Jus įsigyti jų išleistą valgių knygą anglų kalba "Lithuanians Cook in Calgary".

Tai gera dovana bet kokia proga savo kaimynams, draugams, vaikams, kurie nesupranta lietuviško maisto gaminimo lietuvių kalba.

Šioje knygoje išspausdinti labai reti lietuvių receptai, gauti iš Australijos, Europos, Rytų ir Vakarų Kanados lietuvių. Gražiai iliustruota dail. V. Savicko. Ypatingas dėmesys atkreiptas į medžiotojų ir žuautojų maisto paruošimą. Knygos kaina \$10.00, persiuntimas \$1.95. Čekius ar pašto perlaidas Kanados pinigais prašome siųsti šiuo adresu:

Calgary Lithuanian Canadian Community, c/o Aldona Condon (Dubauskaitė), 16 Bedwood Cres., N.E., Calgary, Alberta, Canada T3K 2G9.

Siuntėjo vardas ir pavardė:

Siuntėjo adresas ir pašto kodas

Siųskite "Lithuanians Cook in Calgary" egz. 1 egz. kaina \$10.00 Persiuntimo išlaidos \$1.95

Kanados pinigais siunčiu iš viso už \$.....

Čekį rašyti:

Calgary Lithuanian Canadian Community, c/o Aldona Condon.

Torontiško "Volungės" choro nariai bei narės vaišiu metu Klivlande, kur jie sėkmingai koncertavo 1984.XI.24. Viduryje (stovi) choro vadovė DALIA VISKONTIENĖ

Nuotr. V. Bacevičiaus

Poetė Juodvalkė Kanados sostinėje

Skaitė savo poeziją ir atsakinėjo į klausimus

J. V. DANYS

Poetė Eglė Juodvalkė, grįždama iš Čikagos į Miuncheną, kur dirba "Laisvosios Europos" radijo lietuviškame skyriuje, 1984. X. 28 sustojo Otavoje, kur KLB Otavos apylinkės lietuviams skaitė savo poeziją. Tai buvo parinkti eilėraščiai iš jos neseniai išleistos knygos "Pas ką žiedas žydi" (išleido "Ateitis" 1983).

Šioje knygoje yra 18 eilėraščių ciklas "Mareles pasaulis", kurių keletą autorė paskaitė. Autorė lankėsi Lietuvoje, ir knygos dalis yra jos išspūdžių apspindžiai.

Keletas ištraukų iš "Mareles pasaulio" ciklo.

Tikėjo Marelė teisybe. Suėmė jos pusbrolių.

Neklausė ji už ką,

tik nešė kalėjimą duonos, skilandžio, sūrio.

Suėmė Marelės dedienę, tardė pusdienį, paleido.

Neklausė Marelė už ką.

Vargais negalais, su laiku, išmoko Marelė gyventi: niekuo nepasitikėti, niekieno žodžiais nepasikliauti, nieko neprisimint, nereikalaut ir nelaukti.

Poetė Juodvalkė šiuose ir kituose eilėraščiuose paprastais, bet parinktais ir prasmingais žodžiais vaizdingai ir dramatiškai, kartais, galima sakyti, reljefiškai, išreiškia savo ar tai Marelės jausmus bei išgyvenimus.

Poetės eilėraščių turinys yra nuosirdus. Jautrus jos skaitymas stipriai paveikė klausytojus, kurie nesigailėjo katūčių. Neužteko atvežto tuzino knygų visiems, norintiems įsigyti knygą su autorės autografu.

Poetė Juodvalkė sutiko atsakyti į klausimus apie savo kūrybą ir darbą. Kai kuriuos atsakymus čia suglaustai atpasakiosiu.

— Kas paskatino rašyti?

— Man atrodė, kad iš dalies tai buvo mano tėvo įtaka. Dar buvau smarkiai jauna, gimnazistė, o tėvas vis ragino rašyti; aprašyti bet kuriuos įvykius, šventes, sueigas. Buvau neolituane ir už kiekvieną laikraštį atspausdintą straipsnelį gaudavau dolerį. Na, tada

doleris man buvo didelis pinigais...

Poeziją pradėjau rašyti anglų kalba geometrijos pamokų metu...

Bet pagalvojau, kad tokių kaip aš rašančių angliškai yra tūkstančiai. Aš užaugau Amerikoje, mano patirtis kitokia, todėl aš galiu kurti kitokią poeziją ir taip lyg praplėsti lietuviškos poezijos apimtį. Skamba lyg įsivaizdavimas, bet iš tikrųjų tokio jausmo aš neturėjau. Tada galvojau: jei-gu mano poezija paskatins bent vieną po manęs ateinančių žmogų rašyti lietuviškai, tai aš būsiu pateisinusi savo rašymą.

— Rašytojui, ypač poetui, svarbu geras kalbos mokėjimas, net ir paskirų žodžių niuansų supratimas. Išsivijoje kalbos išmokimas darosi vis sunkesnis. Ar mes dar turėsime prieauglio rašyti lietuviškai poezijai? Ką manote apie tuos, kurie rašys lietuviškomis temomis, bet jau angliškai?

— Esu galvojęs, kas bus po mano kartos. Jau pasiekiau tokią amžių, kad į mane kreipiasi ateinančios kartos asmenys. Stengiuosi palaikyti ryšį su pradedančiais rašyti žurnaluose, kaip "Ateitis", ir kituose. Kalbos mokėjimas poetui yra labai svarbus. Jau ne visi jaunieji jaučia skirtumą tarp žodžių "rupus" ir "grubus" (duona rupi, o žmogus grubus). Prieš porą savaitių teko kalbėti su dviem rašančiais jaunuoliais. Mačiau, kad jie turi sunkumų su lietuvių kalba.

Jei gyvenimas išsivijoje eis dabartine linkme, kas bus po 20-30 metų? Lietuviškai dar susikalbėsime, bet kokia bus ta lietuviška kalba! Reikia sustikyti ir su negatyvia Maironio eilutės reikšme "nebeužtenk-si upės bėgimo..." Tiems, kurie norės rašyti poeziją lietuviškai, bus daug, daug sunkiau nei tiems, kurie rašys lietuviškomis temomis angliškai. Vokietijoje Aldona Gustas rašo vokiškai, bet tiksliai apie Lietuvą, ir daugiau nieko. Ir tai labai gerai. Yra vietos ir lietuviškai patirčiai pasaulio literatūrose kitomis kalbomis.

Ta erdvė dar neužpildyta. Mes turime galimybes ją užpildyti, ir reikia tai padaryti. Gaila, ateis laikas kad išsivijoje-

je negalėsime kurti lietuviškai. Sekančioji karta turėtų pagaltoti ką ir kaip dar galima padaryti.

Man rodos, išsivijos paskirtis yra rūpintis, kad Lietuvos vardas nebūtų užmirštas, kad būtų keliama užrašai. Tiesiog nuostabu, kiek daug lietuvių bėdų sugebėjome išlaikyti. Juk tai reikalauja be galo daug pastangų. Bet negana tik išlaikyti lietuviybę, reikia ir ką nors duoti, reikia kurti. Mes dar galime tai padaryti.

— Gimėte ir užaugote Amerikoje. Kokį įspūdį padarė dabartinė Lietuva jį aplankius. Ar žmonės ir gamta kaip nors prašneko į jus kaip į poetę?

— Fizinė prasme aš gimiau ir užaugau Amerikoje, bet dvasinė — savotiškai "augau" savo tėvų atsiminimais ir pasakojimais atvaizduotoje Lietuvoje, kuri nėra tikrovė. Atsiminimai neatkuria pilno krašto ir jo gyvenimo vaizdo. Dabar Lietuva nėra tokia, kokia ji buvo; ji pasikeitęs. Ji ir nėra tokia, kokieje aš "augau" Amerikoje. Bet išpūdziai buvo dideli ir gilūs. Ir Lietuvos gamta, ir tauta į mane "prašneko", sustiprino mano pasiryžimą jai dirbti. Šioje mano knygoje yra ir tų išpūdzų. Dali jų girdėjote šiandien jums paskaitytoje poezijoje.

Darbai kalba

KLK moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyrus Toronte-Mississaugoje lapkričio 11 d. susirinkime apžvelgė savo veiklą. Iš pirm. G. Trinkienės metinio pranešimo buvo matyti, kad skyrus pradėtos ruošti bendros Kučios tapo tradicija. Kasmet drauge su socialine parapijos sekcija ruošiami pietūs religinei Lietuvos šalpai. Kiekvieną pavasarį kapinių lankymo dieną ruošiami pietūs, kurių pelnas paskirstomas aukoms. Rudenį kapinių lankymo dieną rengiamos meno parodos. Šiais metais savo kūrinius rodė A. Abromaitienė ir A. Katelienė. Sekantį rudenį bus V. Balsienės keramikos paroda.

1984 m. birželio 10 d. skyrus iškilmingai paminėjo savo veiklos 35 metų sukaktį su religine ir menine programa. Skyrus narės talkino kun. K. Kaknevičiaus primicijų ir dijakono E. Putrimo iškilmių paruošime.

Iš ižd. A. Augaitienės pranešimo paaiškėjo, kad skyrus vienerių metų laikotarpyje paskyrė nemažai lėšų spaudai parenti ir kitiems reikalams: "Tėviškės žiburiams" \$165, "Moteriai" \$100, leidiniui "Lietuvos bažnyčios", \$100, KLK Centrai bei šv. Kazimiero iškilms \$100, "LKB kronikai" \$100, Tautos Fondui \$25, Anapilio koncertinio pianino vajui \$50, serganciam tautiečiui \$100, religinei Lietuvos šalpai \$800. Dvasios vadui kun. J. Staškui priminus Etiopijoje badaujančius, jiems paskirta \$100.

Iš valdybos pasitraukė R. Laurinavičienė, M. Norkienė, A. Vitkienė, p. Kalūzienė. Jų vieton įėjo I. Cox, p. Eljošienė, N. Balčiūnienė, E. Juzėnienė, S. Petraitienė, J. Gurklėnė.

Pirm. G. Trinkienė pranešė, kad metinė draugijos šventė bus gruodžio 9 d. Pamaldose 11 v. r. už mirusias nares visos dalyvaus organizuotai su savo vėliava, pasipuošusios tautiniais drabužiais. Anapilio Parodų salėje bus paskaita ir vaišės. Gruodžio 24 d. — bendros Kučios visiems. Gavėnios metu bus popietė religinei šalpai.

Susirinkime dalyvavęs kun. K. Kaknevičius padėkojo skyrui už parodytą nuosirdumą primicijų proga, dovana — kelioninį alto-relį Mišioms ir visą moralinę paramą jam besiruošiant kunygei. S. P.

• Namai be lietuviškos spaudos — pilis be tautinės šviesos

Poetė EGLĖ JUODVALKĖ skaito savo eilėraščius Otavoje Ntr. J. V. Danio

"Mind against the Wall" (1)

Kritiškos pastabos apie septynių autorių veikalą, vertinantį sovietų okupuotos Lietuvos kultūrinį gyvenimą

K. SKRUPSKELIS

Kolektyviniai veikalai dažnai esti nelygūs. Šio likimo neišvengė ir Rimvydo Šilbajorio redaguotas *Mind against the Wall: Essays on Lithuanian Culture under Soviet Occupation* (Lituanistikos Institutas, 1983). Dalyvauja septyni lietuviškame pasaulyje gerai žinomi autoriai: Julius Slavėnas, "Russian Communism and Lithuanian Nationalism"; Vytautas Kavolis, "On the Deformations of Intellectual Culture"; Aleksandras Shtromas, "Official Soviet Ideology and the Lithuanian People"; Rimvydas Šilbajoris, "Socialist Realism and the Politics of Literature in Occupied Lithuania"; Tomas Venclova, "The Reception of World Literature in Contemporary Lithuania"; Zenonas Rekašius, "The Press in Lithuania under the Soviets"; Jurgis Gimbutas, "The Protection and Restoration of Architectural Monuments in Lithuania after 1950". Šilbajoris, Venclova, Rekašius ir Gimbutas imasi konkrečių temų ir išsilaiko bendrojo plano ribose. Jų straipsnius turėtų vertinti atitinkamų sričių specialistai. Slavėno, Kavolio ir Shtromo rašiniai yra bendresnio pobūdžio. Juose liečiamas bendras lietuviškos kultūros pobūdis. Ypač Kavoliui netrūksta ideologinio kolrito, polemikos dvasios, lyg ir noro išsklaidyti savo pasaulėžiūrinių priešų eilėse vyraujančią polemiką snaudulį. Gerai. Ilgiau teks grumtis su pačiu Kavoliu, pradžiai kelios pastabos apie Shtromą.

Analizės stoka

Savo analizę Shtromas pradeda tvirtinimu, kad nepriklausomos Lietuvos inteligentų tarpe su laiku išsivystė dvi kryptys: vienoje vyraavo patriotinės nuotaikos, o kitoje — daug mažesnę — pirmoje vietoje buvo statoma "socialinė lygybė bei socialinė pažanga" (p. 57). Šios pastarosios atstovai Lietuva nusivylė. Matydami aplink save skurdą bei neteisybę, Smetonos patriarchalinę diktatūrą, Hitlerio iškilimą Vokietijoje, jie pradėjo galvoti, kad tik įsiliejimas į Sovietų Sąjungą padėtų išgelbėti.

Šitaip tvirtindamas, Shtromas nepaminėjo jokių pavardžių, nenurodė nei kur, nei kaip jų idėjos pasireiškė. Paminėję, kad Gedvilas 1934 m. įstojo į partiją. Tačiau įstojimo faktas nedaug pasako, nežinant to meto Lietuvos komunistų tarpe nepriklausomybės klausimu vyraujančių nuostatų. Tautinis komunistas nėra reta apraška, ir būtų buvę svarbu sužinoti, ar jis ir Lietuvoje buvo.

Minėdamas kai kurių intelektualų nusivylimą bei jį rišdams su komunistine veikla, Shtromas turėjo skaitytojus informuoti apie to meto partijos programą bei jos ryšius su Maskva. Lietuvos komunistai galėjo nežinoti tikrųjų Stalino planų ir manyti, kad nepriklausomybė tvirtinančios sutartys išreiškia tikrąją Maskvos politiką. Juo labiau, kad ir šiandien tikrųjų Stalino galvosena nėra žinoma. Blogai, kad toks svarbus klausimas pateikiamas ir be dokumentacijos, ir be tikslesnės analizės

veikale, kuris taikomas apie Lietuvą nenusimanantiems skaitytojams. Blogai, nes tokie pasilikę išpūdis, kad ši veikla įtakoją eventualų krašto likimą.

Dar blogiau, kad Shtromas patriotizmą ir socialinį jautrumą mini, lyg jie būtų vienas kitam priešingi reiškiniai. Iš tiesų dažniausia jie yra neišskiriamai susipynę. Kaip tuos du pradus išskirsime pvz. Vaizganto kūryboje? Krupavičiaus veikloje? Kurioje pusėje rikiuosime Bielinį, Kairį ir kitus mūsų socialdemokratų?

Kur atsistotų jaunųjų katalikų opozicija, "XX Amžiaus" grupė? Dielininkaitis organizavo darbininkų sąjungas, Erečas rašė prieš Smetoną nukreiptus ispanų civilinio karo reportažus, Maceina ragino altorių aukšą išdalinti vargšams, Grušas plakė karjeristus. O Shtromas rašo, lyg Lietuvoje būtų veikė tik skurdai nejaudrūs nepriklausomybės šalininkai ir vargšų gerovę susirūpinę sovietinės tvarkos rėmėjai.

Tai rėmai, į kuriuos Lietuvos gyvenimą bando įsprausti sovietinė istoriografija. Ir sovietiniu žvilgsniu tai labai patogūs rėmai, nes jie verčia mus rinktis arba tautinę valstybę, arba socialinę pažangą. O nuo pažangos atsietą tautinę valstybę — ir šalia to dar maža — lengvai sukarikatūrinama: belieka tušti šūkiai, madingi karininkų antpečiai ir Smetona prie skanėstais aprausto stalo...

Žurnalistiniai samprotavimai

Shtromas tvirtina, jog po karo dalis lietuvių, "upward mobility" pažadais suviloti, sovietams nuosirdžiai dirbo. Kad tokių aprašų buvo, Shtromas gali liudyti, nes jis tas dienas betarpiškai pažįsta. Tačiau jis be reikalo pridėda, kad tokiems sovietai atvėrė galimybes, apie kurias jie negalėjo net svajoti "in the traditional Lithuanian social structure" (p. 61).

Bet juk Lietuva buvo naujas kraštas, vyko žemės reforma, mokyklos dygtė dygo, steigėsi prekybos bei pramonės įmonės, gimnazistai buvo kviečiami ministerijų valdyti. Tai nėra tradicinės socialinės santvarkos ženklai, kai, aristokratiškai išvisų į Lenkiją ir neturint savos buržuazijos, visą socialinę santvarką prireikė kurti iš naujo.

Esame mažžemių vaikai, baudžiauninkų palikuonys. Visą mūsų vyresnioji šviesuomenė gimė mažaraščių trobelėse. Kiek jiems padėjo geri "dėdės" klebonai bei Lietuvos vyriausybės steigiami įvairaus pobūdžio kursai? Man atrodo, kad čia randame socialologams labai dėkingą temą: nustatyti savotišką "upward mobility" indeksą ir tada pagrįstai nepriklausomą Lietuvą palyginti su sovietine. O lig tol visi tokie samprotavimai pasiliks grynai impresionistinio, žurnalistinio pobūdžio.

Shtromo straipsnyje randame žurnalistinės vaizduotės, anekdotinės medžiagos, prisiminimų. Jis baigia keliom pastabom apie Lietuvoje augančias antirusiškas nuotakas.

Šio skyrelio centre — anekdotas apie lietuviuką, kuris

išmoko žodį "Russky" todėl, kad rusas nesigina, kai šį žodį kartodamas jį muši. Ir ką toks anekdotas pasako? Iš tikro nieko, nes nežinia nei kiek plačiai antirusiškos nuotaikos paplitusios, nei kokiom formom jos pasireiškia. Lietuvos gatvių berniukai man paliko visai kitokį įspūdį: tautiniai skirtumai jiems nėra aktualūs. Jie kalba visų kalbų mišiniu ir visus vadina "durak".

Civilinis karas?

Dar viena Shtromą liečianti pastaba. Partizanų karą jis vadina civiliniu karu, pridėdamas, kad šis karas "was nothing if not an open conflict between these two forms of Lithuanian political consciousness" (p. 64). Gal, bet tokiu atveju netinka pastaba, kad rezistencijai sutriuškinti reikėjo visų Sovietų Sąjungos karinių bei politinių pajėgų.

Iš vienos pusės, tai paprasčiausias žodinio nuoseklumo reikalas: karas nėra civilinis, jeigu jame lemiantį vaidmenį vaidina svetimos pajėgos. Svetimieji gali dalyvauti, tačiau tiesiogine to žodžio prasme civiliniai karai atspindi vietines politines grupuotes, jie kyla, kai krašto politinę tvarką sužlugdo pačių gyventojų nesutarimai.

Iš kitos pusės, tai ne vien žodžių klausimas. Skaudu, sužinoti, kiek dažnai mes patys save korėm, bet kartu ir svarbu. Tokių jautrių temų negalime vengti. Kitokio veikalo rėmuose būtų buvę įdomu sužinoti, ką Shtromas, kaip tiesioginis liudininkas, šiais klausimais žino. Tai galėtų būti istorikams vertinga medžiaga. Tačiau į platesnio pobūdžio apibendrinimus turėtų leisti istorikai, ir tik tokie, kurie remiasi iš įvairiausių šaltinių surinkta bei kritiškai įvertinta medžiaga. Vieno liudininko išpuodžių negali apimti viso tiek sudėtingo ir mums mažai žinomo laikotarpio. Per dažnai Shtromas savo asmeniškai patirčiai teikia visuotinės reikšmės.

Muzikinio veikalo konkursas

JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba skelbia muzikinio veikalo konkursą. Veikla atliks jungtinis mišrus choras su solistais Septintosios dainų šventės programoje 1986 metais. Veikalo apimtis ne daugiau 15-20 minučių.

Pirmoji premija — \$3.000, antroji — \$1.500. Vertintojų komisija bus paskelbta vėliau. Konkurso terminas — 1985 m. gegužės 30 d.

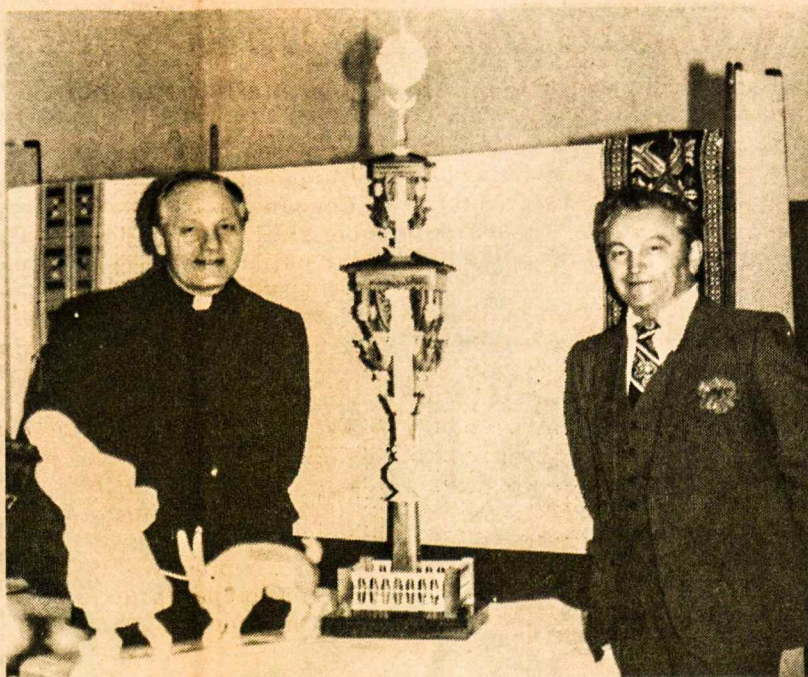
Konkurso reikalais kreiptis į dr. A. Butkų, 2370 Canterbury Rd., University Hts., OH 44118, U.S.A. Tel. (216) 932-9944.

JAV LB krašto valdyba

Atsiųsta paminėti

Juozas Kriaučiūnas, FRATERITAS LITHUANICA (IR PATRIA) 1908-1983. Ši 67 psl. knygelė gaunama šiuo adresu: Dr. J. Kriaučiūnas, Sayles Ave., Box 335, Putnam, CT 06260, U.S.A.

CHRONICLE OF THE CATHOLIC CHURCH IN LITHUANIA, No. 62, April 4, 1984. American Publication September 1, 1984. Translated by Rev. Casimir Pugevičius. Published by Lithuanian R. C. Priests' League of America (351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, U.S.A.).

Dail. V. VESELKA, dalyvavęs su savo tautodailės kūrinių parodoje Klivlande. Kairėje — klebonas kun. G. KJAUSKAS, SJ. Nuotr. V. Bacevičius

Saugomi dailės kūriniai

Pirmasis Lietuvių dailiojo meno instituto suvažiavimas Čikagoje

BR. JUODELIS

Prieš nepilnus penkerius metus Čikagoje prie Lietuvių fondo buvo įsteigta Lietuvių meno puoselėjimo komisija, kuri saugotų ryškesnius lietuvių dailininkų darbus nuo dingimo tarptautiniuose vandenyse ir juos išlaikytų nepriklausomai Lietuvai bei pasauliui.

Pirmiausia buvo susirūpinta lietuvių kilmės dailininko Pr. Domšaičio palikimu — mušpirta iš p. Domšaitienės 725 dailininko paveikslai. Šiais metais įsigytas dail. M. Dobužinskio 40 paveikslų ciklas "Senoji Lietuva". Paskutiniu metu nupirkti keturi V. Petravičiaus grafikos darbai. Šešis V. Petravičiaus grafikos darbus padovanojo E. Holenderis. Tuo būdu buvo sudarytas dailininko dešimties darbų rinkinys institute.

Pagausėjus darbams ir nariams, LF menui puoselėti komisija persitvarkė 1983 m. vasario 19 d., pasivadindama Lietuvių dailiojo meno institutu. Jis buvo inkorporuotas Ilinojaus valstijoje kaip savarankiška nepelno institucija su teise aukotojams nurašyti aukas nuo pajamų mokesčių.

1984 m. lapkričio 24 d. Čikagos Jaunimo centre buvo sušauktas pirmasis instituto narių metinis visuotinis suvažiavimas. Jį pradėjo tarybos ir valdybos pirm. dr. Gediminas Balukas, pirmininkauti pakviesdamas dr. Antaną Razmą, sekretoriauti — A. Marškelį.

Sudarius mandatų, nominacijų ir balsų skaičiavimo komisijas, pirm. dr. G. Balukas padarė valdybos pranešimą, pasidžiaugdamas tuo pat metu Čiurlionio galerijoje vykstančia dail. M. Dobužinskio meno paroda. Trys instituto turimų Pr. Domšaičio darbų parodos buvo surengtos 1983 m. 1984 m. buvo dalyvauta Čikagos EXPO parodoje, kur kataloge

išspausdinta instituto ir Pr. Domšaičio meno darbų informacija supažindino su muziejais ir galerijomis, kurios parodoje dalyvavo iš visų JAV.

Šiuo metu institute vyrauja draugiška, darbinga nuotaika ir pastangos supažindinti amerikiečių meno pasaulį su mūsų darbais. Pirmininkas pranašavo, kad vieną dieną institutas taps meno muziejumi ir kalbės visam pasauliui apie mus, nes menas yra tarptautinė kalba, kuria kalba visas kultūringas pasaulius.

Instituto išd. Algis Janušas pateikė metinę finansų apyskaitą, pabrėždamas, kad be Lietuvių fondo paskolos institutas nebūtų galėjęs savo darbo pradėti ir taip sėkmingai įvykdyti.

Sekr. Adolfas Markelis apžvelgė informacijos darbą, kuris dar nėra pakankamai išplėstas. Institutiui tenka aiškintis, kad jis nėra menininkų organizacija, bet meno kūrinių telkimo institucija. Jis siūlė keisti vardą į Lietuvių dailės remti institutą. Vardas ir nuostatų keitimo reikalavimas pavestas direktorių tarybai, kurią sudaro 6 nariai — deleguoti Lietuvių fondo ir 3 rinkti suvažiavimo.

Suvažiavimas į tarybą išrinko: A. Janušą, A. Markelį ir V. Vepštą. Į kontrolės komisiją išrinkti: B. Jasaitienė, Br. Juodelis ir J. Vaznelis. Patvirtinta ir patariamoji menininkų komisija, kurią sudaro 5 dailininkai ir daugiau jų gali būti kviečiama tarybos nuožiūra.

Suvažiavimą užsklendė pirm. dr. G. Balukas, dėkodamas visiems dalyvavusiems, visiems prisidedantiems prie organizuoto lietuvių dailės skleidimo laisvajame pasaulyje, kviesdamas visus populiarinti instituto idėją, suburti didesnę skaičių narių bei rėmėjų, kad mūsų meno darbai būtų išsaugoti ir parodyti plačiam pasauliui.

BALADĖ

PRANAS PUSDEŠRIS

Kunigui emeritui

Šįvakar, maldas sukalbėjęs, neuždegsiu šviesos.
Židinių žiuruojančios žarijos dar šildo ir šviečia.
Už lango gatvės lempa supasi vėjui
Ir sienose keisti šešėliai —
Lyg Joninių jaunystės laužų liepsnos,
Lyg žvakės užpūstos vingiuotas dūmas,
Lyg gulbių ežere sparnų pavargę mostai.

Tylu, Negirdėt nubėgančios paros
Ir artėjančio rytojaus žingsnių.
Tik duryse tylus, tylus beldimas.
— Kas ten? ... Vėlu ... Ateiki kitą kartą ...
Tylu, Šešėliai šoka keistą šokį —
Lyg Joninių jaunystės laužų liepsnos,
Lyg žvakės užpūstos vingiuotas dūmas,
Lyg gulbių ežere sparnų pavargę mostai.

"Aš tavo sesuo. Mano vardas — Senatvė ...
— Nėra mano sesers tokiu vardu. Tavęs nepažįstu.
— Tu mano brolis. Tavo vardas — Kunigas.
Tu krikšto vandeniu plaudamas sielas
Nejauti, kaip tavo patį semia metai.
Tu Dievo vardu atleidi nuodėmes,
Bet tu bėgėsi atleist mane nuo savo durų ...
Taigi, prašau — atverki jas.

Tylu, Negirdėt nubėgančios paros
Ir artėjančio rytojaus žingsnių.
Šešėliai sienoj šoka keistą šokį —
Lyg Joninių jaunystės laužų liepsnos,
Lyg žvakės užpūstos vingiuotas dūmas,
Lyg gulbių ežere sparnų pavargę mostai ...
— Įeik, — tariu atverdamas duris,
— Įeik ir būk mano sesuo, mano viešnia.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Prof. dr. Eugenijus Gedgaudas, vadovaujantis Minesotos universiteto rentgenologijos ir branduolinės medicinos katedrai, yra išrinktas Amerikos rentgenologų sąjungos pirmininku. Si sąjunga, įsteigta 1900 m., yra seniausias mokslinis rentgenologų telkinys pasaulyje. Pirmininko pareigas prof. dr. E. Gedgaudas perims rentgenologų suvažiavime Bostone 1985 m. balandžio mėnesį.

Rašinių konkursą 16-35 metų amžiaus jaunimui yra paskelbusi Amerikos lietuvių tautinė sąjunga. Dvi \$500 ir \$250 premijas paskirs vertintojų komisija — kun. Pranas Garša, MIC, Vytautas Gedgaudas, Nijolė Užabalienė, Antanas Juodvalkis ir Vida Jonušienė. Rašinio tema — "Tautinė lietuvių sąmonė išsivėjoje". Rašiniai turi būti bent aštuonių puslapių rašytų puslapiu. Juos reikia atsiųsti iki 1985 m. sausio 15 d. Šiuo adresu: ALT Sąjunga, c/o Vida Jonušas, 12500 Pawnee Rd., Palos Park, IL 60464, U.S.A.

Ohio lietuvių gydytojų draugija kasmet paskiria \$1.000 premiją kultūriniame lietuvių gyvenime daugiausia pasireikšusiam tautiečiui. Ji įteikiama metiniam draugijos narių suvažiavime. Šiame suvažiavime įvyko lapkričio 10 d. Klivlande, Lietuvių namuose. Jame buvo aptarti draugijos reikalai, palikta ta pati valdyba, į pagalbą moterų vienetą išrinktos D. Puškorienė ir A. Maurutienė. Vakarienės su koncertine programa buvo surengta virtutinėje Lietuvių namų salėje. Pagrindinis dėmesys teko šiemetinei kultūrinei premijai, kuri yra jau dvidešimt aštuntoji. Valdybos posėdžio protokolą perskaitė sekr. dr. R. Jasinevičiūtė-Degėdienė. Iš jo paaiškėjo, kad 1984 m. premija paskirta poetui ir žurnalistui Balui Gaidžiūnui. Su naujuoju laureatu dalyvių supažindino valdybos pirm. dr. J. Stanikaitis, premijos čekį B. Gaidžiūnui įteikė išd. dr. V. Maurutis. Laureatui tarus padėkos žodį, buvo pradėtas jaunų muzikų — Kristinos ir Ilonos Kuprevičiūčių koncertas. Jame skambėjo fortepijonu ir trompete atliekami kūrinių: G. Ropartzo "Andante ir allegro", C. Saint-Saenso "Fantazija", F. Gonezo "Hora legato".

Sol Lilijos Šukytės, Bavarijos operos Miunchene soprano, koncertas 1984 m. lapkričio 17 d. įvyko Hamburge. Mažoji salė, talpinančioje 600 klausytojų. Iš tikrųjų tai buvo dviejų mūsiškių išsivijęs muzikų pasirodymas, nes sol. L. Šukytei akompanavo pianistė prof. dr. Raminta Lampšatyte-Kollars: viena augusi Kanadoje, Ontario provincijos Hamiltone, kita — Čikagoje. Sol. L. Šukytė, baigusi Toronto konservatoriją, pirmuosius koncertus surengusi lietuviams, išryškėjo kaip gražaus balso, neeilinio talento dainininkė. Jau tada teko pranašauti sėkmingą jos posūki operon, kurį pradėjo Kanadoje ir viršūnę pasiekė Miunchene. Dabar ji yra susilaukusi tarptautinio pripažinimo V. Europoje, dainuoja ne tik Miunchene, bet ir kituose operų teatruose, neseniai netgi dalyvavo su kitais operos solistais gastroliose Kinijoje. Pekingo lig šiol, atrodo, nėra pasiekusi jokia kita lietuvių dainininkė, nors gerų solisčių yra ir Vilniuje. Dr. R. Lampšatyte, studijas baigusi V. Vokietijoje, profesoriauja Aukštojoje muzikos mokykloje Hamburge. Koncertą sol. L. Šukytė pradėjo devyniomis R. Schumanno dainomis, kurių teksto autorius yra poetas H. Heine. Vokiškai jį atliko ir septynis čekų klasiko A. Dvoržako dainas. Antroji koncerto dalis buvo skirta lietuvių kompozitoriams. Skambėjo Juozo Gruodžio "Rugėgėlės", "Agonėlės", "Rūta", "Vėjo sūnus", "Kodėl čia taip liūdna?", Kazimiero Vokietiško Banaičio "Tulpės" ir "Šia naktį". Šiltai sutikta, sol. L. Šukytė programą papildė Juozo Tallat-Kelpšos populiarą dainą "Ne margi sakalėliai" ir J. Brahms'o gražiąją "Lopšinę". Didžiąją klausytojų dalį sudarė Hamburge bei apylinkių lietuvių, vokiečių nebuvo daug, nes Hamburge kasdien apstu koncertų. Ruošia daugiausia rūpinosi R. Balulis, M. Gedvilienė. A. Masidlauskienė ir T. Lipšienė. Šia proga prisimintina, kad sol. L. Šukytė su pianiste prof. dr. R. Lampšatyte yra įdainavusi Juozo Gruodžio dainų plokštelę, skirtą jo šimtajam gimtadieniui 1984 m. gruodžio 22 d. Tikimasi, kad plokštelė netrukus bus išleista ir pasieks lietuvių.

Kūrybinis vakaras, skirtas Lietuvos dramos teatro veteranai Kazimierai Kymantaiti, įvyko Lietuvos meno darbuotojų rūmuose Vilniuje. K. Kymantaitė suvaidino scenas pagal R. Granausko, V. Rimkevičiaus, A. Sprindžio, Šatirijos Raganos ir B. Vilimaitės novelės. Programoje taipgi dalyvavo aktorai — E. Braziulis, L. Čiunis, R. Ražinskaitė.

Šiaulių dramos teatras savo repertuarą praturtino Aldonos Liobytės keturių veiksmų pasaka "Meškos trobelė". Premjerinį spektaklį paruošė jaunas rež. Juozas Javaitis. Scenovaizdžių autorė yra dailininkė N. Livont, muzikos — kompoz. F. Latėnas, šokių — baletmeisterė D. Mondeikienė. Pagrindinius vaidmenis sukūrė aktorai — R. Krilavičiūtė, V. Jakštaitė, O. Dautartaitė, F. Laurinaitytė, K. Tumkevičius, J. Gasteičiūtė, V. Bendoraitis ir V. Venckutė.

Vilniaus meno darbuotojų rūmuose surengtas koncertas buvo skirtas švedų kompoz. E. Hembergiui. Čia pirmą kartą buvo atliktas styginių kvartetui skirtas jo kūrinys "Atsisveikinimas", kurio gaidas na dedikacija E. Hembergas įteikė Švedijoje gastroliavusiam Vilniaus kvartetui, konkurso Liežė laureatui. Koncertan taipgi buvo įjungta ir kitų E. Hembergo kūrinių. Sol. A. Vilčinskaitė dainavo jo dainas apie šviesą ir žvaigždes, R. Gyljo vadovaujamas Lietuvos radijo ir televizijos choras atliko jo choralus.

Kūrybinis Lietuvos keramikų grupė tris savaites dirbo Panevėžio stiklo fabrike. Dailininkai sukūrė apie pusantro šimto darbų iš ugniai atsparaus šamotinio molio, išdegto aukštos temperatūros krosnyje. Didžiausią patirtį turi keramikas A. Pakarklis, jau kelerius metus dirbantis stiklo fabrike. Grupės nariai savo keramikos darbų parodą surengė Panevėžio parodų rūmuose. Pasak prof. J. Adomonio, degimas aukštoje temperatūroje yra sena lietuvių keramikų svajonė. Ekspertimentinėje Kauno "Jiesios" keramikos gamykloje šiuo metodu kuriami akmens masės ir porceliano, o Panevėžio stiklo fabrike — sukepūs šamot dirbiniai.

Lietuvos kino studijoje užbaigti du vaidybiniai filmai ir priimti į sąjunginį ekraną. Filmui "Sūnus palaidūnas" scenarijų parašė dramaturgas P. Morkus, pasinaudodamas R. Kašausko apysaka "Žaliojančios kalvos". Jame vaizduojamas dabartinis Lietuvos kaimas ir jo žmonės. Filmą sukūrė rež. M. Giedrys, operatorius J. Tomaševičius, dail. A. Šiugda ir kompoz. J. Širvinskis, pagrindinius brolių Viliaus ir Petro Ausčių vaidmenis — A. Morkūnas, studijuojantis liaudies teatro režisūrą Vilniaus konservatorijos fakultetuose Klaipėdoje, ir latvių aktorius U. Vazdikis. Filme taipgi vaidina aktoriai — B. Braškytė, D. Kazragytė, I. Paskienė ir H. Kunavičius. Su pirmuoju vaidybinio filmu "Mano mažytė žmona" debiutavo jaunas rež. R. Banionis. Scenarijų šiam filmui, nagrinėjančiam aktualias jaunimo problemas, parašė prozininkas ir kino dramaturgas R. Šavelis. Kūrį greitos taipgi priklauso operatorius J. Mikutėnas, dail. G. Kličiū, kompoz. F. Latėnas, aktoriai — E. Koriznaitė, I. Dapkūnaitė, S. Balandis, L. Paugis.

Lietuvos istorijos ir etnografijos muziejaus monetų rinkinius papildė du surasti lobiai. Radinius iš Šilalės rajono Romės Lauko kaimo jau sušito naujomis spalvomis, atnaujintas muziejuje dirbančios Eugenijos Juknienės. Jame yra 208 sidabrinės monetos iš Brandenburgo, Švedijos, Saksonijos ir Prūsijos. Seniausia dviejų grašių monetą prieš 303 metus nukaldino Šteto meistras, bet ji laikoma Švedijos moneta, nes šis miestas tada priklausė Švedijai. Paskutinė 1750 m. datą turi taip pat dviejų grašių vertės moneta, nukaldinta Berlyne. Šios kalyklos pinigai buvo žymimi "A" ženklu. Radinyje yra ir medaliao pobūdžio proginė moneta, skirta Saksonijos Johaniui Georgui IV. Daugiau kaip 200 metų monetos išgulėjo užkastose odiniame maišelyje po kelmu Ruzginių lauke, kol jas netyčia aptiko Antanas Pocius. Vėliau šis lobis pateko į Šilalės kraštotyrininko Vlodo Statkevičiaus rankas, o jis monetas atidavė muziejui. Istorijos ir etnografijos muziejuje dabar saugoma apie 50 radinių, kuriuose yra 69.332 monetos.

V. Kst.

Toronto estų pučiamųjų orkestras "Estonia" atliko visą eilę lietuviškų melodijų Lietuvos kariuomenės atstieigimo metinėse, kurias surengė VI. Pūtvis šaulių kuopa Toronto Lietuvių namuose. Nuotraukoje — orkestras palydi sol. A. SIMANAVIČIŲ, dainuojantį "Palikite tėvų namus" iš G. Verdi operos "La Traviata". Nuotr. St. Dabkaus

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 25 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
		90 dienų termin. indėlius	9 3/4 %
		180-185 d. termin. ind.	10 1/4 %
Pirmadieniais	10-3	termin. indėlius 1 metų	10 3/4 %
Antradieniais	10-3	termin. indėlius 2 metų	10 3/4 %
Trečiadieniais uždaryta		termin. indėlius 3 metų	11 1/4 %
Ketvirtadieniais	10-8	pensijų s-tą	10 %
Penktadieniais	10-8	spec. taup. s-tą	9 %
Šeštadieniais	9-1	taupomąją s-tą	8 1/4 %
Sekmdieniais	9-12.30	depozitų-čekių s-tą	6 %
		DUODA PASKOLAS:	
		asmenines nuo	12 %
		mortgicijų nuo	11 - 13 1/2 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybės pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

HOMETARIO Real Estate Ltd.
Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio drauda? Prieš mokėdami, pažiūrėkite mūsų kainas. Prašykite —
"Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (ISSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

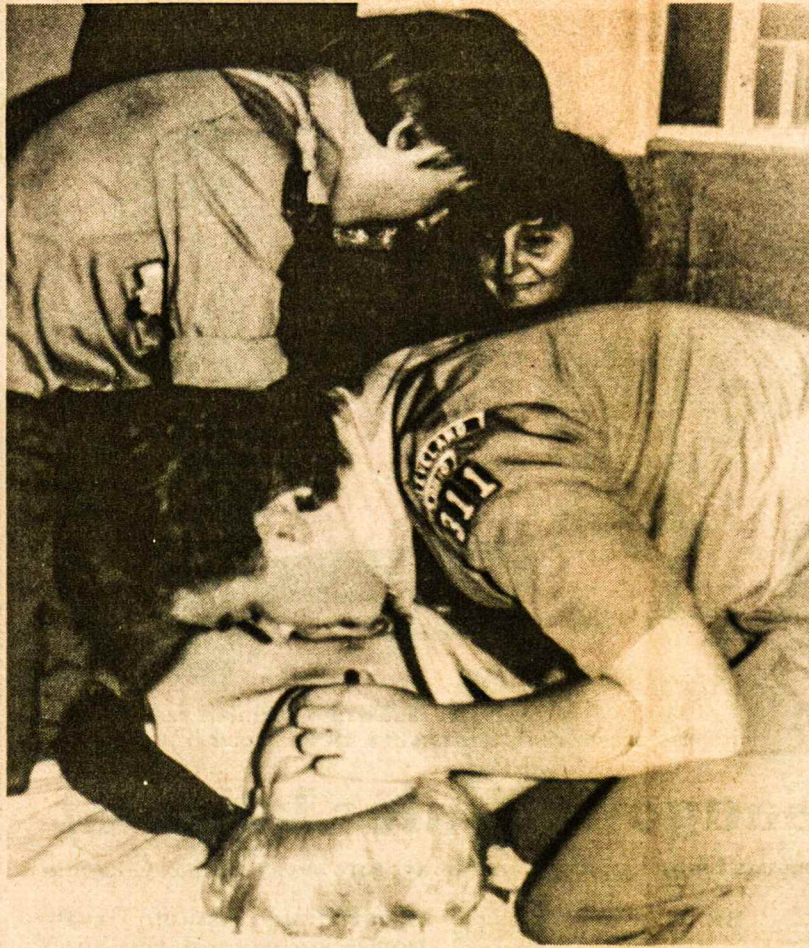
"TYPE MASTER GRAPHICS"
3317 Bloor Street West, Toronto, Ontario M8X 1E7
Telefonas: 236-1048
* Raidžių rinkimo bendrovė.
* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.
Skambinkite Linai Kuliavienėi arba Vidai Šiaučiuvienei

Agentas, kuris rūpinasi jumis
1. Jūsų namai yra svarbiausias mūsų rūpestis.
2. Pasirinkdami mus, jūs pasirenkate agentą, kuris rūpinasi jumis.
3. Skambinkite Antanui Geniui tel. 231-2839, ir turėsite pirmos klasės patarnavimą.
Antanas Genys (416) 231-2839
Frank Barauskas Limited, Realtor, 3828 Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas — RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo.
Juozas-Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

AUTORITE SALES & SERVICE
1636 Dundas Street West,
Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue
(Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechaniniai
* taisymai. * Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
* GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

Klivlando "Pilėnų" tunto skautai A. BELZINSKAS ir V. TARASKA Raudonojo Kryžiaus pirmosios pagalbos kursuose mokosi, kaip padėti širdies priepuolio ištiktam žmogui. Kursus baigė 11 skautų Nuotr. V. Bacevičiaus

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tas, kelis kartus buvo rastas miegantis darbo metu. Prisiekusių taryba pasiūlė geresnę mechaninę priežiūrą traktoriams, užtikrinti, kad nuo jų nenukristų 900 kg sverianti baterija, sutriuškinusi žuvusiojo krūtinę. Taryba betgi pridėjo ir porą labai nepalankių rekomendacijų pašalininkų unijai. Esą pašto pareigūnai turi geriau prižiūrėti tarnautojus, laikytis dabartinių įstatymų, kad darbovietėje nebūtų vartojamas alkoholis ir narkotikai. Tokia priežiūra nėra lengva, kai karingieji unijos nariai prižiūrėtojus dažnai ignoruoja ir pagrasina streiku dėl tariamo jų teisių pažeidimo.

Prisiekusių teismas lapkričio 8 d. išteisino nelegalius abortus Toronto klinikoje dariusį jos savininką dr. H. Morgentalerį ir jam talkinčius du kitus gydytojus. Kanados įstatymas abortus leidžia daryti tik ligoninėse, kai gaunamas gydytojų komisijos sutikimas. Žydu kilmės dr. H. Morgentaleris, išlikęs gyvas nacių koncentracijos stovyklose, dabar verčiasi tik negimusių kūdikių žudymu, laužydamas įstatymą. Kliniką jis jau turi Montrealyje, kur buvo tris kartus teistas ir išteisintas prisiekusių teisimo. Dabar tokias klinikas bandė atidaryti Toronte ir Winnipege, bet jos buvo uždarytos policijos, o jis ir jo talkininkai susilaukė bylos. Teismo sprendimas Toronte suerzino negimusių kūdikių gyvybės teises ginančius kanadiečius. Dr. H. Morgentaleris viešai prisipažino, kad jis jau yra atlikęs net 18.000

abortinių operacijų, už kurias imdavo apie \$300. Tai ne tik didelė dolerių suma, bet ir didelis iš gyvenimo išjungtų kūdikių skaičius.

Dr. H. Morgentalerio teismas Toronte tapo savotišku farsu. Jo gynėjas adv. M. Manningas prisiekusių teisimo nariams išsirinkti buvo pasikvietęs specialistus iš JAV. Jis nepriėmė nė vieno asmens, kuris galėjo būti nusistatęs prieš abortus. Buvo atrinkti tik abortų šalininkai. Vienas jų — B. Shostakas sekančią dieną po teismo sprendimo buvo pastebėjęs laisvų abortų reikalaujančių moterų surengtoje demonstracijoje. Tai liudija, kad jis negalėjo būti bešališku tame teisme. Ontario teisingumo ministeris R. McMurtury pranešė parlamente, kad prieš teismo sprendimą bus pradėta apeliacija dėl teisėjo W. Parkerio padarytų klaidų. Esą pats dr. H. Morgentaleris teisme prisipažino daręs abortus, laužančius Kanados įstatymą, o jo advokatas M. Manningas ragino prisiekusių teisimo narius paskelbti išteisinimą, kad būtų pertvarkytas ar net visiškai panaikintas abortus tvarkantis įstatymas, kuris praktiškai esąs neįgyvendinamas. R. McMurtury teisingai pastebti, kad tokia taktika yra smūgis visai teisingumo sistemai. Esą advokatai ir kitų nusikaltimų bylose galės reikalauti išteisinimų, remdamiesi įstatymų neįgyvendinimu ar net jų nereikalingumu. Įstatymus priima visų kanadiečių išrinktas parlamentas ir jų keisti neturi teisės tik vienai bylai parinkti, gynėjo advokato patvirtinti prisiekusių teisimo nariai.

Milijoninė "Talkos" apyvarta

Hamiltono kredito kooperatyvas "Talka" 1984 m. spalio mėn. užbaigė su \$20,593,477 balansu, turėdamas šerų sąskaitoje \$10,410, čekių sąskaitose \$660,789, taupomosiose sąskaitose \$5,228,674, terminuotų indėlių 1 m. ir 3 m. \$5,319,000, trumpo termino 90 d. indėlių \$3,781,000, sąskaitose su kasdien prirašomom palūkanom \$514,127, registruotame pensijų taupymo plane \$3,985,385. Išduota asmeninių paskolų \$815,379 ir nekilnojamo turto \$10,262,487. Investuota laisvų pinigų trumpam terminui \$8,520,313. Šių metų pelnas — \$157,994. Dabar "Talka" turi 2079 narius ir 512 skolininkų.

Kredito komitetas leido išduoti naujų paskolų per spalį mėn. \$424,200 ir rugsėjo mėn. \$357,100. Nuo gruodžio 1 d. "Talkos" valdyba, prisitaikydama prie rinkos kainų, sumažino laikomies narių pinigams ir išduodamam paskolom palūkanas. Dabar mokama už taupomąsias sąskaitas 8%, su kasdien prirašomom palūkanom 7.5%, trumpo termino 90 d. indėlius 10%, terminuotus indėlius 1 m. 11%, 3 m. — 11.5%. Už asmenines paskolas bus imama 13%, nekilnojamo turto paskolas 1 m. terminui 11.25% ir 3 m. terminui 12.5%. Nors ir sumažintos palūkanos už indėlius, bet vis tiek didesnės kaip bankuose ar kitose institucijose.

Valdyba nutarė sušaukti metinį "Talkos" narių-šerinkų susirinkimą 1985 m. vasario 24, sekmdienį, 4 v.p.p. Jaunimo cent-

ro saleje, Hamiltone. Šiuo susirinkimu bus paminėta "Talkos" 30 metų veiklos sukaktis (kooperatyvas įsteigtas 1955 m. vasario 13 d.). Ta proga nariai po susirinkimo bus pavašinti šilta vakariene su vynu. Valdyba, norėdama žinoti dalyvaujančių skaičių, iš anksto platina vakarienės registracijos bilietus. Norintieji dalyvauti vakarieneje prašomi iš anksto pasiimti "Talkos" raštinėje darbo valandomis registracijos bilietus. Neturintieji bilietų negalės vakarieneje dalyvauti, nes vakariene paruošiant reikia žinoti dalyvaujančių skaičių. Registracija nariui — 2 dol. Ši vakariene rengiama tik "Talkos" nariams.

"Talkos" valdyba spausdina lietuvišką sieninį kalendorių 1985 m. Kalendorius nariams paštu nebus siuntinėjamas, tad prašoma norintieji gauti šį kalendorių atsiimti "Talkos" raštinėje darbo valandomis.

Iki 1984 m. lapkričio mėn. "Talkos" valdyba buvo paskyrusi \$4,250 paramą organizacijoms bei kitiems lietuviškiems reikalams. Gruodžio mėn. įvykusiame valdybos posėdyje papildomai buvo paskirta parama: Vysk. M. Valančiaus mokyklai \$3,500, Vasario 16 gimnazijai \$2,000, sporto klubui "Kovas" \$1,500, Kanados lietuvių fondui \$300, KLB krašto valdybai \$300, Kanados lietuvių jaunimo sąjungai \$300, šalpos draugijai "Labdara" Vokietijoje \$300, "T. žiburiams" \$300, "N. Lietuvai" \$300, "Gintarinams ai-

Skautų veikla

• Sk-vyčių, vyr. skaučių, būdžių ir gintarių tradicinis kalėdų metas — gruodžio 14, penktadienį. Visi ir visos renkasi 6 v.v. pas sesę Rasą Slapšytę, 315 Indian Rd. Platesnių informacijų teiraukitės pas Rasą 536-7334 arba Petrą 767-6895. Bus lankomi namai ir giedamos kalėdinės giesmės. Po to — bendra vakaronė.

• Kūčios — gruodžio 16 d., 5 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose. Rengia "Šatrijos" tuntas, talkina broliai. Kviečia rajono vadį, skautininkus-kes, akademikus-kes, Romuvos valdybą ir tėvus. Prašoma rinktis 4.30 v.p.p.

• A. A. Jono Mockaus mirusio Los Angeles, prisiminimui vietoj gelių ps. dr. J. Yčas Romuvai paaukojo \$50.

• Gerasis Kalėdų darbelis Vasario 16 gimnazijos skautams — tai parama jų vėliaus įsigijimui. V.s. K. Batūros iniciatyva rajono vadija, tūntai ir tėvų komitetas suaukėjo iš viso per \$400. Č.S.

SPORTAS

VYČIO ŽINIOS

Visuotinis metinis susirinkimas — 1985 m. sausio 27 d. Toronto lietuvių namuose. Bus apžvelgti praėjusių metų veikla ir aptarti planai ateičiai. Kviečiame visus narius gausiai dalyvauti.

Wasagoje ateinančią vasarą numatoma atnaujinti sportinį gyvenimą. Pirmoje eilėje bus taisomos krepšinio ir tinklinio aikštės. Tuo reikalu jau tariamasi.

Krepšininkai šiame sezone dalyvauja York lygos pirmenybėse. Neseniai po geros pradžios pralaimėjo stipriai "Range" komandai 52-62. Lapkričio 28 d. šiose pirmenybėse vytičiai įveikė "Aušrą" 98-87. Komandoje žaidė: Duliūnas 21, Simonaitis 14, R. Karpis 12, Klimas 2, Nacevičius 2, Pollman 10, Donovan 37, Stravinskis. Lygoje žaidžia 15 komandų. Šiuo metu Vytis su 4 laimėjimais ir 2 pralaimėjimais yra trečioje vietoje.

Sajungos krepšinio žaidynėse, kurios įvyks 1985 m. pavasarį Detroito, vytičiai numato dalyvauti su 3 krepšinio komandomis — vyry A, vyry B ir jaunių A.

Balys Savickas, Vyčio pirmininkas, sėkmingai dalyvavo Kanados apygardos šaudymo pirmenybėse Hamiltone. "Trap" šaudyme iš 16 jardų jis laimėjo pirmą vietą. Šaudyme su išlyginamaisiais šūviais, užbaigus šaudymą, dalijosi pirmąją vietą su kitu ir tik po baigminio šaudymo pasiliko antroje vietoje. A.S.

Užsakykite Kalėdoms dabar!

Pūkinės antklodės

pagamintos iš baltų pūkų. Apie gerą jų kokybę Kanadoje galite klausti šimtų lietuvių, kurie jas iš mūsų pirkę

Delux shell
(padaryta iš egiptiškos medvilnės)

Twin (62"x 86") \$138.00
Double (80"x 86") \$178.00
Queen (86"x 90") \$198.00
King (104"x 90") \$235.00

Mes taip pat atnaujiname senas antklodes. Pristatymas bet kur Š. Amerikoje

ARTEX BEDDING Co.

535 Brant Street,
Burlington, Ont.,
Canada L7R 2G6
Tel. (416) 634-6022

dams — radijo programai Hamiltone \$100, Aušros Vartų parapijai \$250, KLB šalpos fondui \$150, Tautos fondo Hamiltono atstovybei \$150. Iš viso paskirta \$9,450. Su anksčiau paskirtais pinigais susidaro \$13,700 suma lietuviškiems reikalams.

"Talkos" raštinės tarnautojas Gediminas Melnykas, išdirbęs daugiau kaip 18 metų, nuo 1984 m. gruodžio 31 d. pasitraukia į pensiją. "Talkos" tarnautojai ir valdyba surengė kuklų atsisveikinimą gruodžio 12 d., įteikdami dovanėle su geriausia linkejima.

Stasys Dalius

Pajieškojimas

Jieškomas STEPONAS ZIZAS, gimęs 1910 m. Joneliškių k. Utenos apskrityje. Jieško brolis Juozas. Žinantieji apie Stepono Zizo likimą malonėkite pranešti "T. žiburiams". V.P.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

9 1/2 % už 90 dienų term. indėl.
10 % už 6 mėn. term. indėlius
10 1/2 % už 1 m. term. indėlius
10 1/2 % už 2 m. term. indėlius
11 % už 3 m. term. indėlius
10 1/2 % už pensijų planą
9 1/2 % už namų planą
9 % už specialią taup. s-tą
8 1/4 % už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

IMA:

už asmenines paskolas nuo 12 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 12 %
2 metų 12 1/4 %
3 metų 13 1/2 %
(fixed rate)

su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų 11 %
(variable rate)

AKTYVAI virš 41 milijono dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

AL GARBENS REALTOR

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
Telefonas 489-1543

[staiga, tarnaujanti lietuviams nuo 1951 metų]

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
Telefonas 773-6480

77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6

Alfonsas Garbenis, jn. B. Econ. CRA. Kvalifikuotas įkainojimas nuosavybių dėl mortgicijų. Patarnauja palikimų (Estates & Capital Gains), investacijų ir kituose nekilnojamo turto reikaluose.

A. E. LEPAGE

Daiva T. Dalinda, B.A.

Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!

* Nemokamas namo įkainojimas *

(Istaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)

1566 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A4

Tel. 537-3431
Namų 769-9424

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

Dabar turime įvairių silkių pigia kaina: kibiras — \$32.50 arba \$1.39 už svarą (kibire yra 25 svarai — 50-70 silkių)
Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas.
Gera kaina. Kviečiami atsilankyti.

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bakeoven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu varotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St.W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 **FILTSOS BROS**
Telefonai 533-8451, 533-8452

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8,
tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukli kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaninius pataisymus.
Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

A & L Windows

66 Spadina Ave., Hamilton, Ont. L8M 2X1

Savininkai — Algis ir Lenis Žilvyčiai

Esamas langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo stiklo. Taip pat įdedame aliumines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) (vairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakymą. Nemokamas įkainojimas. Lietuviams 10% nuolaida. Skambinti telefonu (416) 545-6556 Hamiltone, Toronte ir apylinkėse prašome skambinti "collect"

Sudbury, Ontario

LŠST MAIRONIO KUOPOS VALDYBA ir šaliai ruošia Naujų metų sutikimą gruodžio 31 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje, 210 Drinkwater St., Sudbury, Ont. Bus vakarienė, muzika, šokiai, oficialus Naujųjų metų sutikimas. Įėjimo kaina asmeniui — \$12. Norintieji dalyvauti iš anksto prašomi pranešti A. Albrechtienėi tel. 674-9272.

Kuopos valdyba

ŽVEJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLBAS "Geležinis vilkas" šaukia visuotinių narių susirinkimą 1985 m. sausio 6 d., 2 v.p.p., 317 Laura Ave., Baltųjų bute. Iki pasimatymo!

Valdyba

KLB APYL. VALDYBA ir LŠST Maironio kuopos valdyba surengė Lietuvos kariuomenės ir kovotojų už tėvynės laisvę minėjimą. Pradedant minėjimą į salę buvo įneštos Lietuvos, Kanados ir Maironio kp. šaulių vėliavos. Jas nešė uniformuoti šauliai — J. Marozavičius, V. Bružas ir J. Stankus. Sugiedojus Tautos himną, tylos minutė buvo pagerbtė žuvę kariai ir kovotojai už Lietuvos laisvę. Apyl. v-bos pirm. E. Tolvaišienė trumpu žodžiu pradėjo minėjimą ir tolimesnei programai vadovauti pakvietė Sigutę Rudienę. Paskaita apie kovas už laisvę, karius, savanorius, partizanų skaitė J. Krūčas. Sol. Linda Marcinutė iš Toronto atliko dviejų dalių programą — liaudies ir žymių kompozitorių kūrinius. Solistei akompanavo Eugenijus Krikščionas iš Toronto. Programą baigus, audringi dalyvių plojimai. Giedant Kanados himną, išnešamos vėliavos. Prieš bendrą visų dalyvių vakarienę maldą sukalbėjo kun. K. Kaknevičius iš Lietuvos kankinių parapijos Mississaugoje. Vėliau — muzika, šokiai, loterija. Vakarienę paruošė: A. Albrechtienė, E. Tolvaišienė, B. Stankienė, V. Marozavičienė, A. Ramanauskienė. Kepinių aukoję: M. Venskienė, N. Paulaitienė, A. Albrechtienė, E. Tolvaišienė, B. Stankienė, M. Glizickienė. Minėjimui meniškus tautinius motyvais papuoštas programą paruošė ir savo pieštą Lietuvos Vytį dovanoję Grase Petrenė. Muziką tvarkė P. Tolvaiša. Loterijai vertingus laimikius aukoję: P. Petrenas (\$50.00), kitus — T. Petrenaitė, A. Braškys, J. Baitaitis, P. Gustas, V. J. Marozavi-

čiai, A. J. Krūčiai. Programos atlikėjams, aukotojams ir visiems, prisidėjusiems prie kariuomenės ir kovotojų minėjimo rengėjų vardu padėkojo E. Tolvaišienė. J. K.

**MARIJONA SPIRITŪTĖ-MIS-
TAUTIENĖ**, 86 m., mirė Extendicare-York prieglaudoje lapkričio 18 d. Liko vyras Benediktas, laikomas Garson, Ont., prieglaudoje. Buvo atvežtas iš dalyvavo žmonos laidotuviuose. Duktė Marija Banienė, gyvenanti Br. Kolumbijoje, dėl ligos laidotuviuose dalyvauti negalėjo. Kita duktė Emilija Gudaitienė gyvena Lietuvoje. Gerry Louheed laidotuvių koplyčioje Sudbury lietuviai ir kiti velionės buvusieji pažįstami-artistai sukalbėjo Rožinį. Maldai vadovavo Petras Venskis. Lapkričio 21 d. Christ the King šventovėje už jos vėg buvo laikomos šv. Mišios ir iš šventovės palaidota Parklawn kapinėse. Velionės laidotuviemis, jos vyro iš prieglaudos atvežimu laidotuvių dieną į šventovę į kapines, ryšių palaikymu su vietos lietuviais, karsto nešėjais, nuširdžiai rūpinosi Liucija Griškonienė.

KUN. K. KAKNEVIČIUS š.m. lapkričio 25 d. Christ the King šventovės salėje lietuviams laikė Mišias, klausė išpažinčių, vadovavo adventiniam susikaupimui. Jam sudburiečiai lieka dėkingi. Lauksime vėl atvykstant. J. Krūčas

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvos Namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

OPTOMETRISTAS

Dr. S. Brogowski
412 Roncevalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami
susitarus telefonu

PERKATE AR PARDUODATE NAMUS?

SKAMBINKITE

BIRUTEI GRIGAITYTEL-SPUDIENEI

BOSLEY

W.H. BOSLEY & CO. LTD. REALTOR

188 Eglinton Ave. E.,
Toronto, Ont. M4P 2E4
(416) 486-5777 445-9469

A.P. GOMES

Real Estate & Insurance Ltd.

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sažiningai patarnaus
Antanas Bliūdžius

1567 Dundas St. W.
Toronto, Ontario

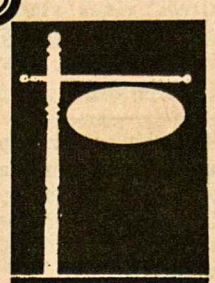
Telefonai:
531-1191
namų 537-2291

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- * atlieku visus elektrinius darbus — namų, istaigų, imonių
- * parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
- * įrengiu aliumininius gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
- * atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas
patarnauja
lietuvų kalba
Nemokamas namų
įvertinimas

Kingsway Real Estate Ltd. Realtor
1614 Bloor Street West
(priešais Toronto Lietuvių namus)

Telefonas 535-2331, namų 532-5893

DRAUDA

"ALL THE
CHOICE
IN THE
WORLD"

**MASKELL INSURANCE
BROKERS LTD.** (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Montrealio lietuvių pensininkų klubo "Rūta" bazaras 1984.XI.3-4. DANUTĖ STAŠKEVIČIENĖ (kairėje) ir bazaro vedėja GENE URBONAITĖ prie bilietų loterijos, kurioje buvo per 1000 laimikų

TORONTONT

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$50: Sofija ir Stasys Rakščiai, Fruitland, Ont.; \$30: Marija ir Jurgis Astrauskai, Jonas ir Zita Didžbaliai, Bronius Misius, London, Ont.

\$25: Povilas ir Valentina Dalindos, Mykolas ir Danutė Regina, Gražina, Petras, Antanas ir Paulius Stauskai, Birutė ir Bronius Tamošiūnai, Weston, Ont., Genė ir Eugenijus Kuchalskiai, Juozas Girvičius, St. Catharines, Ont., Julius, Pranė ir Danutė Barakauskai, Viktoras, Rita Navickai ir šeima, Tillsonburg, Ont., Liuda ir Alfredas Stulginskai, Mindaugas ir Marija Šelmiai, Danutė ir Juozas Daniai, Ottawa, Ont., Ada ir Valius Poškaiciai, Bronė Žiobienė, Liongina ir Mečys Urbanai, Marytė ir Vacys Vaitkai; \$22: O. ir J. Kirvaiciai.

\$20: Stasys ir Jonė Paketurai, West Lorne, Ont., Halina ir Vladas Gumauskai, Jonas ir Marija Gimzauskai, Hamilton, Ont., Stasė ir Mečys Bušinskai, K. Daunys, Stasys ir Regina Valickiai, Vitalis, Eugenija, Edvardas Balašius, Albinas ir Olga Staskai, Rodney, Ont., Vladas ir Aleksandra Balsiai, L.A.V. Rutkauskai, Keswick, Ont., Bronius, Prima Sapliai ir sūnus Alvydas, Irena ir Viktoras Prišcepionkos, Ottawa, Ont., Jonas ir Ona Staškevičiai, Port Colborne, Ont., Anelė ir Tomas Žilalai, Joana ir Vladas Plečkaiciai, Leopoldas ir Lydija Balsiai, Siūlių šeima, Hamilton, Ont., E. J. Kazickai, Hamilton, Ont., Karasiejų šeima, Mississauga, Ont., Juzė ir Albinas Pliopliai, Elena Galiauskienė, Vytautas ir Vyga Augėnai, Bronius, Elena ir Alvis Kisonai, Jonas Šepersys, Weston, Ont., Ona ir Kazys Kudukiai, London, Ont.

\$15: Onutė, Jonas Ažubaliai ir sūnūs, E. B. Gudinskai, Simcoe, Ont., Stefa ir Marcelius Meskauskai, J. Bersėnas ir šeima, Hamilton, Ont., Olga ir Otto Krygeriai, Oakville, Ont., Pranas ir Marija Pranaiciai, Etobicoke, Ont., Kristina ir Bronius Zutačiai, Monika ir Antanas Bumbuliai, Jurgis ir Veronika Aleknevičiai, Vanda Rūdienė, Albertas ir Dara Jančiūnai, Hamilton, Ont., J. T. Cipariai, Rodney, Ont., Viktoras, Onutė ir Danutė Skukauskai, Monika ir Juozas Rimkai, Vittoria, Ont., Aniceta Aperavičienė, Marija Iškauskienė, Mirta ir Bronius Norikai, Birutė, Kristina ir Edmondas Norikai, Birutė Antanaitienė, Hamilton, Ont., Ona Savickienė, Hamilton, Ont., Elena ir Romas Draudvilai, Marija Šenferienė.

\$11: F. Pajarskas, Hamilton, Ont., Mėta ir Edvardas Kazakevičiai, Elena ir Adolfas Sargaučiai, Oakville, Ont.

\$10: Stasė ir Aleksas Kalūzas, Mississauga, Ont., Vincas ir Antanas Urbanai, Dangulė Radzevičienė, Weston, Ont., Jonas ir Stasė Lukšiai, Tillsonburg, Ont., Liudvika ir Zigmantas Mockai, Rodney, Ont., M. I. Zazekai, Cambridge, Ont., Bronius ir Vytautas Pačkauskai, Arijia, Stasys Škėmos ir šeima, Marija ir Feliksas Timukai, Mississauga, Ont., B. A. Arūnai, Trinkų šeima, Vilma ir Vacys Ivanauskai, Pranas Čėys, Feliksas ir Vida Mockai, Doma ir Vladas Simonaičiai, Jurgis, Teresė ir Rasa Kiškūnai, H. P. Juodvalkiai, Oshawa, Ont., Vilma ir Kazys Gapučiai, A. Žilėnas, S. A. Urbanavičiai, Hamilton, Ont., Viktoras ir Aldona Kryžanauskai, Stayner, Ont., Marija ir Antanas Danieliai, Julija ir Klemensas Liutkai, Albina ir Pranas Augaičiai, Irena ir Vytautas Biskiai su šeima, D.

A. B. Petkevičiai, Mississauga, Ont.

\$6: Elena ir Bronius Vyšniauskai, Eden, Ont.

\$5: Marija ir Bronius Žekai, Petras ir Izabelė Baronai, St. Catharines, Ont., Laima ir Petras Butėnai, Juozas Kvederys, Jadzė ir Antanas Gedrimai, Hamilton, Ont., Zita ir Pranas Linkevičiai, Oakville, Ont.; \$2: Teodora Varneckienė.

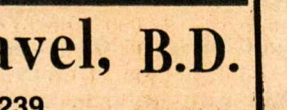
Po sėkmingos medžioklės J. Ališauskas, A. Čeponis, A. Daržinskas, J. Juodikis, K. Kudirka, A. Laugas, J. Lasys, J. Lukošius, A. Mackevičius, S. Mackevičius, J. Pažemėckas, J. Šimkus ir J. Zenkevičius paaukojo didelę stūrą medžiotojų ir žūklautojų klubo "Tauras" balui, kuris rengiamas 1985 m. sausio 19 d. Lietuvių namuose. Pirmąjį stalų pavietimui gaunami pas J. Šimkų 231-9425 ir P. Šturmą 274-3529 vakarais ir V. Drešerį 233-3334 dienos metu.

A. A. Jonas Gimbutis, 71 m. amžiaus, mirė 1984 m. gruodžio 5 d. Oakvillės ligoninėje (Tralfalgar Memorial Hospital). Palaidotas iš Lietuvos kankinių šventovės lietuvių kapinėse Mississaugoje gruodžio 8 d. Laidotuvių apeigas atliko kun. K. Kaknevičius. Velionis giminių Kanadoje neturėjo. Lietuvoje liko keturi broliai ir seserys.

Mokytoja Vida Juozaitytė išvažiuoja į Austriją vieneriems metams mokytis Austrijoje.

KLK moterų draugijos skyriai gruodžio 9 d. surengė metines savo šventes ryšium su Marijos nekaltos pradedimo švente. Narės dalyvavo pamaldose organizuotai su savo vėliavomis ir po jų suruošė apgus su paskaitomis bei menine dalimi. Lietuvos kankinių parskyrus šiemet iškiliai paminėjo savo metinę šventę, džiaugdamasis pagausėjusiomis narėmis (pastaruoju metu įsirašė 11 naujų narių). Paskaitą skaitė kun. dr. J. Gudauskas. Jos klausėsi ne tik narės, bet ir jų šeimų nariai. Visi buvo pavaišinti suneštiniais valgiais. Prisikėlimo parskyrus šventėje kalbėjo sesuo Margarita Bareikaitė. Hamiltono skyrius paminėjo ir savo veiklos 35 metų sukaktį specialiu vakaru gruodžio 8 d., kuriame meninę programą atliko sol. E. Blandytė.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncevalles Ave.,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5

"Paramos" kredito kooperatyvo darbo valandos Kalėdų švenčių laikotarpyje: gruodžio 24 d. — nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p., gruodžio 25 ir 26 d. — uždaryta, gruodžio 31 ir sausio 1 d. — uždaryta.

Vedėjas

LŠST jūrų šaulių kuopa "Baltija" Toronte 1985 m. sausio 20 d. rengia iškilmingą Mažosios Lietuvos — Klaipėdos krašto atvadavimo 62-ųjų metų sukakties minėjimą su akademine ir menine programa.

KLB Toronto apylinkės ruošiamame "Vilniaus" karalaitės baliuje 1985 m. vasario 2 d. bus renkama nauja "Vilniaus" karalaitė. Apylinkės valdyba prašo lietuvaites virš 16 m. amžiaus nedelsiant kreiptis į K. Raudžį arba R. Budniką dėl smulkesnių informacijų.

Kun. P. Ažubalio vardo stipendijų fondo valdyba posėdžiavo Anapilyje gruodžio 9 d. ir pagal gautus prašymus paskyrė stipendijas dviem studentams — Gintautui Sendžikiui \$500, Algiiui Slapšiui \$700. Jos bus įteiktos Anapilyje per Vasario 16 iškilmes. Šio fondo stipendijos skiriamos kasmet iš gautų palūkanų už pagrindinį kapitalą, laikomą Toronto "Paramos" ir Prisikėlimo parapijos bankuose. Pagrindinis kapitalas dar nėra pakankamai didelis, kad būtų galima skirti stambesnes stipendijas. Reikėtų dar bent \$4000 įnašų. Pastaruoju metu šiam fondui paaukojo \$100 O. Skrebūnienė, V. O. Skukauskai \$50, M. F. \$25. Čekiai rašomi Rev. P. Ažubalis Scholarship Fund. Fondo pirmininkė yra dr. Angelė Kazlauskienė (9 Chartwell Rd., Oakville, Ont. L6J 3Z3).

Vasario 16 gimnazijai paaukojo po \$100: Pr. Basys, J. Petras, abu iš Toronto, Ont., ir P. Vaitkūnas iš St. Paul, Alberta. Torontiečiai aukas gimnazijai gali siųsti per Toronto lietuvių kredito kooperatyvą, o kiti — KLB krašto v-bos izdininkui J. Kristolaičiui (P.O. Box 446, Waterdown, Ont., L0R 2H0). Paaukojusieji \$15 ir daugiau gali gauti kvitus, galiojančius mokestinėms nuolaidoms.

KLB švietimo komisija

Šaunias vestuves gruodžio 8 d. Anapilyje surengė St. J. Bubliai savo dukrai Dianai, susituokusiai su Claus Wiese. Dalyvavo 400 asmenų. Jungtinių apeigas Lietuvos kankinių šventovėje atliko kun. J. Staškus. Puotos programos vedėju buvo Edis Bubulis, parodęs daug šamojo. Įdomią kalbą pasakė buvęs sutuoktinių profesorius Gorman, pabrėžęs jų gabumus, ypač Dianos, kuri baigė geologiją inžineriniame Toronto universiteto fakultete drauge su būsimu savo vyru. Visa programa vyko anglų kalba, išskyrus p. Bubulį, kuris kalbėjo lietuvių ir anglų kalbomis. "Atžalyno" atstovas W. Dauginis buvusią jų grupės šokėją Dianą ne tik pasveikino, bet ir dovaną įteikė.

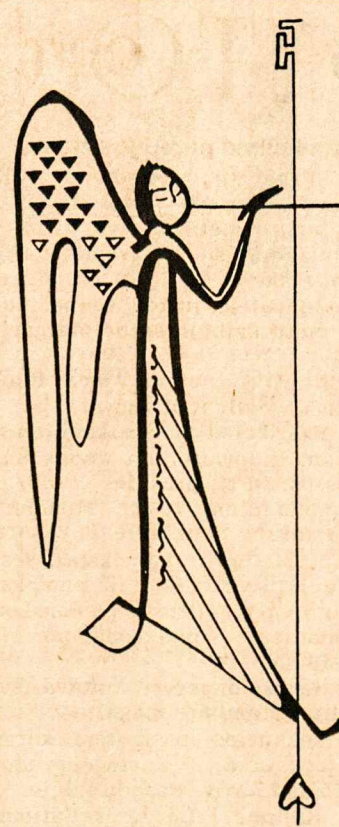
Dvasiniai Lietuvos švyturiai prisimintini ypač įvairių švenčių progomis. Vienas toks švyturys yra arkiv. Teofilus Matulionis, aprašytas monografijoje "Nemarus mirtingasis". Knyga gaunama spaudos kioskuose ir "TŽ" administracijoje.

Visais kelionių
reikalais kreiptis:

V. BAČENAS

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

BAKIS
GALLERY

Maloniai kviečiame atsilankyti

čikagietės dailininkės

Vandos Balukienės

PAVEIKSLŲ

PARODOS

ATIDARYME

gruodžio 13, ketvirtadienį,

5 v.p.p. — 10 v.v.

Atidaryme dalyvaus ir pati
dailininkė.

"Amber House"

1576 Bloor St. W., Toronto, Ont.

Telefonas:

(416)533-3623

"AMBER HOUSE"

Lietuviškų suvenyrų parduotuvė

Gintarai, audiniai, keramika, medžio dirbiniai, sidabro papuošalai, paveikslai, knygos, plokštelės, kortelės ir įvairios kitos dovanos, tinkamos įvairiom progom.

— Skubėkite įsigyti lietuviškas dovanas Kalėdom!

Adresas: 1576 Bloor St. W., Toronto, Ont. Canada M6P 1A4
(Priešais Lietuvių namus) Tel. (416) 537-3060

Šventėms ar bet kuria kita proga pirkite sau
arba kitiems kaip dovaną turiningą ir prabangiai
išleistą dailės knygą apie

TELESFORĄ VALIŲ

Kaina — 55.00 kanadiški doleriai.

Užsisakykite arba pirkite:

1. **Anapilio knygyne**, 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3
2. **Prisikėlimo parapijos knygyne**, 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8
3. **Bakis Gallery** (prieš Lietuvių namus), 1576 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1A4. Tel. (416) 533-3623 **Leidėjai**

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS,

B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 303
Toronto, Ontario M6S 4W3
Bloor ir Jane gatvių kampas

Telefonai:
istaigos (416)762-7393
namų 233-0303

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS,

B.A. M.L.S. LL.B.

3031 Bloor St. W., Suite 200
prie Royal York
Toronto, Ontario M8X 1C5

Telefonai:
istaigos (416)231-4138
namų 848-0234

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkūtė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v. r. - 7 v. v., šeštadieniai - 9 v. r. - 5 v. p. p.
Narys "Better Business" biuro

INSURANCE * Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerciniai

533-1121 **Walter Dauginis** 822-8480
Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

TORONTONT

Anapilio žinios

— Gruodžio 8 d. susituokė Diana Bubulytė su Claus O. Wiese. Rengiasi tuoktis Birutė Gataveckaitė su Edmundu Gaigalu.

— Gruodžio 8 d. lietuvių kapinėse palaidotas a.a. Jonas Gimbutis iš Oakvilles, Ont.

— Adventinis susikaupimas Lietuvos kankinių šventovėje — gruodžio 22, šeštadienį, 6 v.v. Kalbės kun. dr. J. Gutauskas, bus klausoma išpažinčių.

— Kūčios Anapilio salėje — gruodžio 24 d., 8 v.v. Bilietai gaunami sekmadieniais parapijos salėje arba užsakomi telefonu 279-0256.

— Naujų metų sutikimas — gruodžio 31 d., nuo 7 v.v., Anapilio salėje. Vakariene paruoš J. Bubulienė.

— Anapilio sodybai paaukojo \$300 P. O. Dabkai; Šv. Jono lietuvių kapinėms \$100 — A. A. Lukošiai, A. Smigelskis; \$50 — M. K. Daukai; religinei Lietuvos šalpai \$100 — E. Juzėnienė; Etiopijoje badaujantiems \$50 — P. V. Dalindos; \$25 — J. I. Nacevičiai; parapijai \$500 — J. Valiukienė; \$300 — B. Savickas, N.N.; \$250 — J. I. Nacevičiai; \$200 — J. Arštikaitis; \$140 — J. N. Budriai; \$100 — M. Žekienė, E. Žolpienė, J. A. Sulca, E. J. Gudai; \$50 — J. A. Žemaičiai, A. A. Lukošiai, J. Gipai.

— Mišios gruodžio 16, sekmadienį, 10 v.v. — už a.a. Mariją Salionienę, 11 v.v. — už a.a. Mariją Kriščiūnienę, 12 v.v. — už a.a. Pijų Kijauską.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldos gruodžio 16 d. bus 9.45 v.v., gruodžio 23 d. — 1.30 v.p.p. Apeigas atliks parapijos jaunimas. Kalėdų eglutė. Giedos parapijos choras.

— Pamaldos Kūčių vakarą su šv. Vakariene — gruodžio 24 d., 6.30 v.v. Giedos parapijos choras. Prakalbos lietuvių ir anglų kalbomis.

— Pamaldos gruodžio 25 d. — 9.45 v.v.

— Gruodžio 2 d. pakrikštyta Zoe Diane, Leslie ir Karin Barca dukrelė.

— Jonas Dambaras po operacijos sveiksta Šv. Juozapo ligoninėje.

— Moterų draugija paaukojo parapijai \$500. Parapijos taryba nuoširdžiai dėkoja.

Lietuvių namų žinios

— LN vyrų būrelis surengtoje paskaitoje dalyvavo per 120 asmenų. E. Pamataičio paskaitos tema — "Pajamų mokesčiai ir investicija". Ten pat buvo pasidalinta mintimis apie paveldėjamo turto mokesčius ir pensininkams pritaikytus taupymo planus.

— LN valdybos socialinė sekcija, sudaryta iš V. Kulnio, dr. E. Birgiolo ir dr. J. Slivinsko, stengiasi pagelbėti savo tautiečiams valdžios įstaigose, ypač nemokantiems anglų kalbos, lankyti ligonius. Nors daugumą jų patarnavimų atlieka LN socialinių reikalų tvarkytoja V. Duliūnienė, tačiau švenčių metu reikia daug talkininkų. Šiam tikslui gruodžio 14, penktadienį, 7.30 v.v., LN posėdžių kambaryje kviečiamas pasitarimas. Visi galintieji aplankyti bent vieną ligonį kviečiami dalyvauti arba pranešti V. Kulniui tel. 769-1266.

— Gruodžio 9 įvykusiame LN moterų būrelio susirinkime — kalėdinė popietė dalyvavo per 40 narių. Meninę programėlę atliko A. Jucienė.

— Gruodžio 2 d. visuomeninės veiklos komitetas savo posėdyje aptarė LN ruošiamas Kūčias, Naujų metų sutikimą ir būsimą karnavalo reikalus. Karnavalą numatyta tęsti nusistovėjusia tvarka. Organizacijos ir vienietai, norintieji karnavale dalyvauti, prašomi pranešti A. Jankaitienei arba LN raštinei.

JAUNA MERGINA, nerūkanti ir negerianti, ieško buto vakariene Toronto dalyje. Pageidaujama netoli požeminio. Tel. 274-7386.

NATŪRALAUS GYDYMO KLINIKA mediciniškas pooperacinis gydymas. Patarimai asmeniniams ir šeimos reikalais. B. Naujalis, M.T. N.A.N.P., 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Tel.(416) 533-8008.

"VILNIUS MANOR" rūmuose išnuomojami viengungio ir vieno miegamojo butai, nuo sausio mėn. pilna kaina. Skambinti Toronto tel. 762-1777.

IŠNUOMOJAMAS BUTAS antrame aukšte su baldais vyresnio amžiaus žmonėms netoli Roncesvalles gatvės. Skambinti iš ryto Toronto tel. 532-8387.

"SMITH-CORONA" IR "OLYMPIA" rašomąsias mašinėles parūpina jų atstovas Stasys PRAKAPAS (tel. 233-4486, 49 Norseman St., Toronto, Ont. M8Z 2P7) žemiau krautuves kainos su 5 metų fabriko garantija. Skambinti arba rašyti bet kurio laiku. Sklb.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį KLB moterų mūsų parapijos skyrius, švėsdamas metinę savo šventę, organizuotai su vėliavomis dalyvavo 11.30 v. Mišiose. Po Mišių Parodų salėje turėjo agapę, kurios metu kalbėjo sesuo Margarita.

— Ruošiasi tuoktis: Vincas Buožis su Marcelle Rademeyer.

— Prieškalėdinis susikaupimas, kuriam vadovaus kun. Jonas Bacevičius, OFM, prasidės gruodžio 14, penktadienį, 10 v.v. Mišiomis ir pamokslu. Penktadienio vakarą 7.30 v. Mišios ir pamokslas, šeštadienį 10 v.v. Mišios ir pamokslas ir 4 v.p.p. Mišios ir pamokslas. Sekmadienį — pamokslai per visas Mišias.

— Krikščionybė ir kultūra (šv. Paulius Atėnų areopage) — tai tema sekančios paskaitos, kurią skaitys kun. dr. F. Jucevičius sausio 15 d., 7.30 v.v., Parodų salėje.

— Kelionė į Lurdą ir Fatimą, Madridą, Lisaboną ir kt. bus liepos 2-17 d.d. Registruotis parapijos raštiniame.

— Naujų metų sutikimo balių mūsų salėse rengia visuomeninė parapijos tarybos sekcija, kuriai pirmininkauja V. Bireta. Bilietai platinami sekmadieniais.

— Kalėdinių plotklių galima gauti sekmadieniais zakristijoje, o klebonijoje — bet kada.

— Parapijai aukojo: A. B. Riekevičiai \$500, B. A. Kazlauskai \$300, B. Savickas \$300, J. A. Skrebutėnai \$200, V. H. Gumauskai \$300, R. J. Rusliai \$150, M. Z. Romėikos \$150; po \$100 — A. Katevienė, L. G. Matukai, C. G. Wilson, J. Poška, R. Kiršienė, J. Rimšaitė, P. Venskus; po \$50 — A. Bliūdžius, A. E. Mačiulaičiai, J. E. Benetis; klierikų fondui — S. Mazlaveckienė \$50, J. Juodikaitienė \$50; religinei Lietuvos šalpai — S. Treigienė \$50.

— Mišios gruodžio 16, sekmadienį, 8.30 v.v. — už a.a. Mariją Štūkiene, 9.30 v.v. — už a.a. Antaną bei Oną Sodačius ir už Sukauskų mirusius, 10.15 v.v. už a.a. Joną Matulionį, 11.30 v.v. — už parapiją, 7 v.v. — už a.a. Vladą Jaškų.

Toronto Maironio mokyklos Kalėdų eglutė įvyks gruodžio 15, šeštadienį, 10 v.v., mokyklos auditorijoje. Kviečiami dalyvauti tėvai, seneliai ir ypač vaikučiai, kurie dar nelanko Maironio mokyklos. Atvyks ir Kalėdų senelis su lauktuve. Programai pasibaigus, mokiniai bus paleisti namo 11 v.v.

Vasario 16-tosios minėjimui rengti komisijos 1984.XII.5 posėdyje Lietuvių namuose dalyvavo KLB krašto valdybos pirm. adv. A. Pacevičius, KLB Toronto apylinkės pirm. A. Vaičiūnas, kun. J. Staškus, A. Dargytė-Biškevičienė, A. Sungailienė, R. Budnikas, A. Firavičius, K. Raudys ir J. Varanavičius. Buvo svarstyti Vasario 16 šventės paruošiamieji darbai. Nutarta minėjimą rengti 1985 m. vasario 15-17 d.d. Vasario 15, penktadienį, Prisikėlimo parapijos salėje KLB krašto valdyba, talkinaučių komisijos, rengs kitataučių priėmimo vakarą, kuriam svečiai bus pavaišinti ir atlikta atitinkama programa. Vasario 16, šeštadienį, 12 v.v. prie Toronto miesto rotušės bus iškilmingai iškelta Lietuvos vėliava. Pagrindinės iškilmės bus vasario 17, sekmadienį; 11 v. r. lietuvių parapijų šventovėse bus laikomos iškilmingos pamaldos, dalyvaujant organizacijų vėliavoms; 4 v.p.p. Anapilio salėje bus akademinė dalis ir meninė programa. Paskaitą skaitys Trento universiteto profesorius dr. Romas Vaštoka, meninę programą atliks "Volungės" choras ir tautinių šokių grupė "Atžalynas". Salės priangyje aukas rinks Tautos fondas ir KLB krašto valdyba, iš kurių bus padengtos minėjimo išlaidos. Į minėjimo renginius bus pakviesti Kanados federacinės ir Ontario provincijos valdžios atstovai, Toronto ir Mississaugos miestų pareigūnai. J.Vr.

FLORIDOJE, ST. PETERSBURG BEACH, prie nuosavos pakrantės Boga Ciega įlankoje, tinkamoje žuvaliui, maudytis bei laivą laikyti savo prieplaukoje, išnuomojamas vienaaukštis, modernus apstatytas namas arba jo dalis ilgesniam laikui. Skambinti tel. 763-6498 Toronte.

DIDELĖ NUOLAIDA vertikalinėm langų užuolaidom. Teirautis telefonu 626-5977, Oakvilles apylinkėje — 827-3446 vakarais ir savaitgaliais.

IŠKILUS KŪČIŲ VAKARAS ANAPILYJE

gruodžio 24, pirmadienį, 8 valandą vakaro

Programoje: Kūčių nuotaikos meninė dalis, bendros kalėdinės giesmės, Kalėdų senelis mažiesiems, tradicinių valgių vakariene, paruošta J. Bubulienės

Kainos: suaugusiems — \$12, pensininkams — \$11, vaikams nuo 12 iki 15 metų — \$8, nuo 7 iki 12 metų — \$5, nuo 1 iki 7 metų — nemokamai

Stalus rezervuoti, pranešant šeimos narių skaičių (stalas vienai šeimai — (nuo 6 iki 26 asmenų), **G. Trinkienei** tel. 762-9517 arba **J. Bubulienei** tel. 279-0256.

Bilietai gaunami sekmadieniais Anapilio parapijos salėje po pamaldų, kitomis dienomis — augščiau minėtais telefonais.

Kūčių vakarą rengia ir visus tautiečius dalyvauti maloniai kviečia —

KLK Moterų Dr-jos Lietuvos Kankinių parapijos skyrius

Iškilmingas

NAUJU METU

SUTIKIMAS

**Anapilyje
gruodžio 31,
pirmadienį
nuo 7 v.v.**

1. Šilta vakariene su vynu
2. Šalti užkandžiai 11.30 valandą vakaro
3. Nemokamas baras
4. Šampanas
5. Justo Vaičiaus vadovaujamas orkestras, puikiai išpuošta salė

Stalai numeruoti. Pakvietimus prašoma įsigyti iš anksto — sekmadieniais po pamaldų Anapilyje ir vakarais pas R. Celejewską 231-8832. Vakariene ir užkandžius ruošia — J. Bubulienė. Visus dalyvauti maloniai kviečia —

Lietuvos Kankinių parapijos tarybos parengimų sekcija

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ

1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6, tel. 532-3311

KŪČIŲ VAKARIENĖ

**gruodžio 24,
pirmadienį,
7.30 val. vakaro,
Karaliaus Mindaugo
menėje**

- Tradiciniai Kūčių valgių patiekalai
- Kalėdinė muzikinė programa ir bendros dalyvių giesmės
- Kalėdų senelis su dovanomis mūsų mažiesiems
- Vietos rezervuojamos. Bilietai parduodami LN raštiniame ir sekmadienį popietėse.

BILJETŲ KAINOS: vaikams iki 6 metų nemokamai, 6-12 metų \$6, 12-18 metų \$10; studentams ir pensininkams \$11, suaugusiems \$12.50.

Nauju Metu SUTIKIMAS

- Šilta vakariene su vynu ir šampanu
- Šalti užkandžiai bufetas
- Geras orkestras, linksmi šokiai
- Stalai numeruoti. Vietos rezervuojamos iš anksto
- Baras

(ĖJIMAS: suaugusiems \$22.50, studentams iki 25 m. \$12.50 Bilietai parduodami LN raštiniame ir sekmadienį popietėse.

VISUS DALYVAUTI ŠIUOSE RENGINIUOSE NUOŠIRDŽIAI KVIEČIA — LIETUVIŲ NAMAI

~~~~~

Toronto pensininkai visus kviečia dalyvauti

Nauju Metu SUTIKIME

kurį jie rengia "Vilnius Manor" rūmuose **gruodžio 31, pirmadienį, 7 v.v.**

Bus šilta vakariene su vynu, užkandžiais, pyragais ir šampanu.

Kaina asmeniui — \$15. Pakvietimai gaunami pas p. Dervinieneį tel. 767-5518 arba p. Gustainį tel. 769-1599

MONTREALQUE

Auksinio amžiaus "Rutos" klubo informacinis susirinkimas įvyko lapkričio 28 d. Seselių namuose. Klubo pirm. K. Toliušis aptarė bazarą, rengtą lapkričio 3-4 d.d. Jis dėkojo visiems prie bazaro ruošos bei pravedimo prisidėjusiems. Visi bazaro daiktai buvo padaryti daugiausia moterų. Viena iš jų pasiūvė net 80 pagalvėlių. Išd. J. Jurėnas pateikė smulkia apyskaitą. Pasirodo, klubas pelno gavo net \$4017 (\$400 daugiau negu pernai), nors buvo autobusų ir požeminio streikas.

Klubas rengia Kūčias — registruotis iki gruodžio 16 d. Kaina — \$10. Susirinkime dalyvavo apie 60 asmenų.

Montrealio skautės, atnaujinamos savo veiklą, sudarė naują štabą: turtininkė — A. Staškevičienė, adjutantė — R. Piečaitienė, išd. — K. Niedvaraitė, ryšininkė su seserija — K. Kličiūtė, vyr. skaučių vadovė — A. Drešerienė, prityrusių skaučių vadovės — Kristina Ottaitė ir V. Valiulytė, skaučių vadovės — Ž. Jurkutė ir Karolina Ottaitė, paukštyčių vadovė — D. Piečaitytė ir aguonėlių — G. Jurkutė.

Inž. Gytis Vazalinskas, dirbąs jūrų kelio bendrovėje, paskutinėmis savaitėmis turėjo daug rūpesčių taisant įstrigusį pakeliamą tiltą. Apie šimtas laivų laukė praplaukti ta vieta dar prieš žiemą.

Irena Adamonytė

"LITAS" švenčių laikotarpyje dirbs visus sekmadienius, bet bus uždarytas gruodžio 25, 26 ir sausio 1, 2 d. d.

"LITO" PRANEŠIMAS

Jau laikas pagalvoti apie R.R.S.P. investicijas. Taupykite ateičiai ir sumažinkite mokesčius. Dėl informacijos kreipkitės į "LITĄ"

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8.

Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:	
Certifikatus: min. \$1,000.00	
1 metų	10.5 %
Terminuotus indėlius:	
1 metų	10.25%
180 – 364 d.	9.75%
120 – 179 d.	9.5 %
30 – 119 d.	9 %
Trumpalaikius indėlius	
už \$20,000 ar daugiau	
Taupomosios sąskaitos:	
specialios	7.25%
su draudimu	7 %
kasdieninis %	6.75%

DUODA PASKOLAS:
Nekilnojamo turto, asmenines ir prekybines. Paskolos mirties atveju draudžiamos iki \$10,000

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS	
3907A Rosemont	
Pirm. antr. treč.	9.00 – 3.00
Ketvirtadieniais	12.00 – 8.00
Penktadieniais	10.00 – 6.00
	4.00 – 8.00
	2.00 – 6.00

JIEŠKOME MOTERS prižiūrėti mažam berniukui, galinčios ateiti į namus maždaug 3 mėnesiams laiko. Skambinti po 5 v.p.p. tel. 239-6764 Toronto.

ATLIEKU visokius namų remonto ir staliaus darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindų kilimus ir sofąs (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronto — J. Baliūnas.

"VILNIUS MANOR" apartamentuose reikalinga vedusi pora prižiūrėtojo (superintendent) pamainai. Abu gali dirbti kitur. Skambinti tel. 762-1744 Toronto.

PARDUODAMAS vieno miegamojo butas 151 La Rose Ave., Toronto, puikiam rajone, arti krautuvių ir gero susisiekimo (Royal York ir Eglinton Ave.). Kaina \$39,500. Galima užimti 1985 m. sausio mėnesį. Skambinti tel. 248-9008.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kurio laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496 Toronto.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI
Baliai, vestuvės, sužadėtuves, parengimai namuose ir laidotuvių pusrčiai. Skambinti pirmadieniais, antadieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. v. tel. 279-0256 arba 279-6864 Toronto.